Jaargang 109. Dingsdag, 10 December 1850. No. 99

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

VERKOOPING.

[BUR]GEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Gro[ningen]* maken bekend, dat, ten overstaan van den Heer Mr. **J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, op [WOE]NSDAG den 18den December 1850, des voormiddags te tien uur, publiek, in perceelen, zal worden ver[kocht], te beginnen buiten de Oosterpoort, bij de Drek[...]

Het **KAPBOSCH** of **WEEKHOUT**, staande [...] Griffe buiten de Oosterpoort; en
Het Boschje **WEEKHOUT**, staande op de Pol, [...]en Grindweg naar *Martenshoek*, tegenover den Zaag[molen] van HARM BLOUW.

[GRO]NINGEN, 5 December 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
L. B. LOHMAN, *L. S.*

[AA]NGIFTE VOOR DE WEEKMARKT.

[BU]RGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Gro[ningen]* verwittigen diegenen, die voor de EERSTE HELFT [van he]t jaar 1851 op de **WEEKMARKT** alhier eene [...] verlangen voor eene **HOUTEN** of **LINNEN** [KR]AM, eene **OVERDEKTE** of **ONOVER[DEK]TE TAFEL** of **STAL**, of op den **OPEN [GRO]ND**, dat zij, overeenkomstig art. 391 van het [Regl]ement van Policie, verpligt zijn, vóór den LAATSTEN [...]NDAG in de maand DECEMBER van dit jaar, zich [...]e ter STADS SECRETARIJ aan te geven.

[Ged]aan in het Raadhuis te *Groningen*, den 2den Dec. 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
L. B. LOHMAN, *L. S.*

NOTIFICATIE.

[BU]RGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Gro[ningen]* brengen ter kennis van het Publiek, dat ten gevolge [der u]itvoering van de Aanbesteding wegens het Ontgraven, [...]ken en Opruimen van het gewelf over het Damster[diep], de **SCHEEPVAART** langs dat **DIEP** door [het] **GEWELF, gedurende de geheele [maa]nd Januarij e.k.**, voor een' ieder' zal **GE[STR]EMD** zijn.

[Ged]aan in het Raadhuis te *Groningen*, den 2den December 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen
L. B. LOHMAN, *L. S.*

LEVERANTIE
AAN HET
STADS ZIEKENHUIS.

[Ter] kennis van degenen wordt gebragt, die genegen zijn, [a]an het **STADS ZIEKENHUIS**, gedurende de zes maanden van het jaar 1851, bij inschrijving, de [...]staande **LEVENSMIDDELEN** of **VOOR[WE]RPEN** te leveren, als:

RUND- en KALFSVLEESCH;
BROOD, BESCHUITEN, TARWEMEEL;
GROVE- en PARELGORT;
BOTER;
KAARSEN;
KOFFIJ, THEE en SUIKER;
RIJST, ZOUT, SIROOP en GROENE ZEEP, en
JENEVER;

[...] de Voorwaarden van Besteding aan het Stads Zieken[huis] ter lezing liggen, met de Monsters van alle Artikelen, [...] daarvoor vatbaar zijn. — De gesloten Biljetten van In[schrij]ving, houdende de bepaling der prijzen, moeten vóór [...] den 21sten December 1850 aan het Gesticht worden [bezor]gd.

[DE] **BETAALMEESTER** te *Groningen* geeft kennis, [dat ...]ten zijnen Kantore kunnen worden ontvangen de TRAC[TEM]ENTEN over het 4de Kwartaal dezes jaars, aanko[men]de DEN MILITIE-COMMISSARIS, DEN REGTER[LIJ]KEN AMBTENAREN, DEN HOOGLEERAREN, PRE[DIK]ANTEN, PASTOORS, ONDERWIJZERS, DEN [AM]BTENAREN BIJ DEN WAARBORG, HET LOODS[WE]ZEN, ENZ, desgelijks voor de belanghebbenden, buiten [de] Stad woonachtig, ten Kantore van de Heeren Ontvangers [der] Directe Belastingen hunner Gemeente.

[GR]ONINGEN, 6 December 1850.

De Betaalmeester voornoemd:
RENGERS.

Aan het BUREAU van POLICIE zijn gedeponeerd en [...] te bekomen twee **ARMBANDEN**, een GOED [VE]RGULDE met MEDAILJON, verbeeldende een' GE[VL]EUGELDEN AMOR, gevonden aan de Groote Markt, [den] 24sten September, en een ZILVEREN, bestaande uit [...]kante blokjes en waaraan 2 ZILVEREN KOGELTJES [aan] kettingjes hangende, gevonden den 29sten September, [bij] de Heerepoortenbrug.

(*Zie de Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

INGEZONDEN STUKKEN.

Iets over GÜTZLAFF.

[In] de *Courant* van den 3den Dec. wordt gezegd dat dr. BARTH [te C]alw, een ijverig en verstandig vriend der zending, betuigt, dat [...] „een treurig licht over dr. GÜTZLAFFS zendelingswerk in [...] is opgegaan." Voorts wordt verhaald, dat GÜTZLAFF, bij [zijn] vertrek uit China, aan zekeren heer HAMBERG de leiding der [Chin]esche zendelingszaak heeft toevertrouwd, en dat voornamelijk [van] dezen heer de ongunstige berigten omtrent GÜTZLAFFS werk[zaa]mheid schijnen te zijn uitgegaan. Eindelijk wordt de wensch [geu]it, dat men hier spoedig omtrent den waren stand der zaken [mog]e worden ingelicht.

[Aa]n dien wensch zal ik trachten te voldoen, door eenige berigten [mee] te deelen. Ik ben daartoe in staat door de vriendelijkheid [van] de vereeniging voor de uitbreiding van het Christendom in [Chi]na, gevestigd te Rotterdam, welke in September l.l. een gedrukt [stu]kje aan hare zuster-vereenigingen in Nederland heeft rondgezon[den], behelzende een extract uit de Handelingen eener vereeniging van [Ze]ndelingen te Hongkong van den 20sten tot den 26sten Februarij l.l. [geh]ouden, om, op verzoek van vrienden in Engeland, mededeelingen [te] geven omtrent de werkzaamheden van GÜTZLAFF.

Uit deze mededeelingen blijkt, dat die zendelingen weinig *ver[trouwen]* stellen op de kunde, de eerlijkheid en goede gezindheid [der] vele Chinezen, welke door GÜTZLAFF worden gebruikt om [Bij]bels en Traktaatjes in China te verspreiden en het Evangelie [door] mondelinge prediking daar bekend te maken. Doch de zen[delin]gen (onder hen ook de genoemde HAMBERG) verklaren tevens, [dat] zij niet in staat zijn een gegrond *oordeel* over hen te vellen, [dewijl] het aan tijd, gelegenheid en geschiktheid ontbreekt, een vol[doend] *onderzoek* hierover in te stellen. De slotsom is, dat veel van de kostbare waarheid des Evangelies ten gevolge van de werkzaamheden der agenten van GÜTZLAFF verkondigd is, doch dat die werkzaamheden bij velen ook in hooge mate door huichelarij en bedrog zijn bezoedeld.

Deze slotsom nu was ons bekend reeds voor langen, langen tijd; want GÜTZLAFF zelf heeft haar hier en overal verkondigd, en men kan haar lezen in bijna elk berigt van hem, ook in die, welke in onze Maandberigten zijn opgenomen. Bovendien ligt aan al de opwekkingen van GÜTZLAFF deze slotsom als vooronderstelling ten gronde; want waarom zou hij kundige en brave mannen en vrouwen uit *Europa* in groot getal rondom zich wenschen, indien er, zijns inziens, in *China* niet een groot gebrek aan de zoodanigen bestond?

Twee dingen zijn intusschen opmerkelijk: vooreerst, dat ook die zendelingen, die het ongunstigst over de Evangelieverkondiging in China oordeelen, geen blaam werpen op GÜTZLAFFS *goede trouw*, maar hem alleen van *te veel wagen*, en daaruit ontstaande *onnaauwkeurigheid en ligtgeloovigheid* beschuldigen; ten tweede, dat zij meer een Methodistischen, dan een' Christelijken maatstaf aan de Chinesche predikers schijnen te leggen. Men oordeele. Een der zendelingen, BURNS, getuigt van GÜTZLAFFS medehelpers:

„Ik ben in meerdere of mindere aanraking geweest met verscheidene leden van de „Union," [GÜTZLAFF's zendelinggenootschap] gedurende de twee laatste jaren. Een' hunner had ik als onderwijzer. Met twee hunner bezocht ik gedurende eenige maanden verscheidene plaatsen van het vasteland (n.l. *China*), en zoo heb ik gelegenheid gehad om mij met hunne denkbeelden over de Christelijke waarheid bekend te maken. Ik heb met hen godsdienstoefening gehouden, en een groot deel van hunne dagelijksche gedragingen gezien. Ik kan niet zeggen, dat ik tot de stellige overtuiging ben gekomen van de geestelijke wedergeboorte van één' dier mannen, maar aan den anderen kant hadden zij allen iets, dat gunstig moet genoemd worden uit een Christelijk oogpunt. De kennis van een' of twee hunner was aanmerkelijk en hunne gebeden waren gepast en blijkbaar opregt.

„Ik kan ook getuigen, dat geen hunner oneerlijk is geweest en dat ik dengenen, aan wien ik mijn geld toevertrouwde, eerlijk heb bevonden tot op den geringsten penning. Ik mag hier alleen nog bijvoegen, dat naar al wat ik gezien heb niet alleen van de bedoelde personen, maar ook van verscheidene anderen, en naar hetgeen ik gezien heb bij het bezoeken der vergaderingen van de „Christian Union," ik wel, naar mijne eigene inzigten aangaande de voorwaarden eener behoorlijk ingerigte christelijke gemeenschap, geene personen tot de bediening van het Evangelie zou kunnen toelaten op denzelfden voet als dr. GÜTZLAFF schijnt te doen, maar toch ook, dat ik eene gegronde en toenemende overtuiging heb, dat waar zoo veel waarheid is en deze zoo vlijtig geleerd wordt, er goede grond is om rijke vruchten tot verheerlijking Gods te wachten."

Indien de boom uit de vruchten moet gekend worden, dan, zoude ik zeggen, behoeft men bij zulke vruchten niet meer te twijfelen, of de boom goed is. — Doch ik ontken hiermede niet, dat er niet vele bedriegelijke Chinezen zouden zijn, zelfs ook onder de helpers van GÜTZLAFF.

HAMBERG wenscht (en wie niet met hem? GÜTZLAFF 't meest van allen), dat „het geheele stelsel van de Chinesche zendelinghelpers meer klaarheid en vastheid verkrijge, door een behoorlijk toezigt op het werk in zijnen geheelen omvang, en dat GÜTZLAFF zich daartoe in Europa middelen en helpers verschaffe."

Eindelijk: den 7den Nov. is te Amsterdam eene eerste vergadering gehouden van afgevaardigden der verschillende vereenigingen voor China in Nederland, waarin de bezwaren tegen GÜTZLAFF's werkzaamheid zijn overwogen; maar na rijp beraad is besloten, op de vroeger bepaalde wijze met de zaak voort te gaan. „De verschillende inlichtingen aangaande hem (GÜTZLAFF) strekten tot zijne regtvaardiging," lezen wij in het berigt omtrent die vergadering door den secretaris, prof. DOMELA NIEUWENHUIS gegeven. Zie *Kerk. Courant* van den 15den Nov.

G. 5 Dec. 1850. G.

Art. 32 en 33 der wet van den 9 Julij 1842 (*Staatsbl. no. 20*).

Op den 27sten November 1850, is door de ontvangers van registratie eene missive aan de heeren notarissen in hun kanton residerende geschreven, waarbij de heeren ontvangers ter kennis van de heeren notarissen brengen eene resolutie van Zijne Exc. den Minister van financiën, dd. 16den November 1850, no. 228, waarbij wordt medegedeeld eene missive van Zijne Exc. den Minister van justitie, dd. 31sten October 1850, no. 53, houdende uiteenzetting van Z. E. gevoelen betrekkelijk de in die missive omschreven onderwerpen.

In deze missive leest men sub *a*: „De notarissen begaan eene overtreding van art. 32 der wet dd. 9den Julij 1842 (*Staatsblad* no. 20), wanneer zij verzuimen om aan de processen-verbaal van openbare veiling vast te hechten een afschrift of extract der notariële akte, waarin de *procuratio in rem suam*, bedoeld bij art. 1223 B. W., krachtens welke de verkoop ten verzoeke van den eersten hypothecairen crediteur plaats heeft, verstrekt is."

Bij het lezen van het bovenstaande valt het dadelijk in het oog, dat de bepaling van het aanhechten algemeen is; dit is ook het geval met het daarin genoemde art. 32 der wet van den 9den Julij 1842; maar op dat art. volgt, in die wet, art. 33, luidende: „Van de aanhechting bij het vorig artikel voorgeschreven, worden vrijgesteld:

1) Volmagten in minuut berustende onder den notaris, die over de akte staat waarbij de lasthebber verschijnt;

2) Enz.

En dit is het geval niet bij de missive, deze maakt geene uitzonderingen.

Is nu de notaris, welke eene akte van hypotheek onder zijne minuten heeft, waarin de magt tot verkoop aan den crediteur, bij faute van betaling van den debiteur, is gegeven, verpligt om, indien hij ten verzoeke van dezen crediteur overgaat tot den publieken verkoop van het verbonden goed, krachtens de magt hem bij die akte gegeven, een afschrift of contract van die, onder zijne minuten berustende acte, aan het proces-verbaal te hechten?

Of is het genoeg dat de notaris in dat geval van die akte melding maakt, zonder dezelve aan te hechten, als vallende onder de uitzonderingen vermeld in art. 33 sub 1?

Volgens de wet zoude het niet moeijelijk zijn deze vragen te beantwoorden, daar ieder van zelf in het geval, dat eene akte waaruit den verkooper zijne magt ontleende en die onder denzelfden notaris is berustende, welke later ten verzoeke van den bij die akte bevolmagtigden overgaat, tot het opmaken van eene akte, krachtens die volmagt, zoude zeggen, dat geen afschrift of uittreksel uit de akte, waaruit de gemagtigde zijne magt ontleent, aan de akte krachtens die magt beleden, behoefde gehecht te worden, als zijnde in minuut onder den notaris berustende, die over de akte staat, en vallende in de uitzondering in art. 33 sub 1 genoemd — en dat indien die akte voor eenen anderen notaris was beleden, men dezelve bij afschrift of uittreksel moet aanhechten.

Maar hoe zal men dezelve nu na de resolutie hierboven genoemd moeten beantwoorden?

Moet men nog zeggen, dat het in het gegeven geval, dat de akte waaruit de magt ontleend wordt onder de minuten van den notaris, die over de akte staat, berustende is, onnoodig is om het afschrift of extract van die akte aan te hechten, daar de resolutie alleen spreekt van art. 32 en art. 33, alzoo zonder eenige uitlegging laat en dat de uitzonderingen daarin genoemd, ook op de uitlegging in de resolutie vervat van toepassing zijn? Of moet men besluiten, dat daar de beslissing in de resolutie algemeen is, de Minister de akten van hypotheek, waarin aan den eersten hypothecairen crediteur de magt is gegeven om, indien de debiteur in gebreke blijft te betalen, tot den publieken verkoop van het ten onderpand gestelde goed te kunnen overgaan, niet wil gerekend hebben onder de vol magten in art. 33 sub 1 genoemd?

Hier verspreidt dus de resolutie meer duisterheid dan licht.

Bestond er geen resolutie, ieder notaris zoude, indien de verkoop krachtens eene onder zijne minuten berustende akte plaats had, hiervan alleen melding gemaakt hebben, zonder afschrift of uittreksel aan te hechten, en was de akte, de magt inhoudende, voor eenen anderen notaris beleden, dan zoude hij een afschrift of uittreksel vastgehecht hebben.

Door nog zoo te handelen, zal men aan de partijen de kosten van dubbel schrijfloon der akte, welke men moet aanhechten, als 1) een afschrift om aan te hechten, en 2) bij het afgaan van eene grosse of afschrift van de akte, waaraan dezelve gehecht is, om overgeschreven te worden, benevens de zegels en het salaris van den bewaarder van hypotheken besparen, en toch aan de wet voldoen, daar de akte van hypotheekstelling, inhoudende de magtiging van den crediteur, om bij faute van betaling aan zijde van den debiteur, tot den publieken verkoop van het ten onderpand gestelde goed te kunnen overgaan, vooral als er tot dat einde gebruik van gemaakt wordt, onder de volmagten behoort en alzoo valt in de uitzondering op art. 32 der wet van den 9den Julij 1842, genoemd in art. 33 sub 1 dier wet.

W. P.....

Het Patentregt.

Terwijl de wetten op het regt van patent naar allen schijn eerlang, zoo niet geheel of ten deele afgeschaft, dan toch aan eene grondige herziening zullen worden onderworpen, heeft men vermeend dat het oogenblik dáár is, om de aandacht der ingezetenen meer in het bijzonder te vestigen op de omstandigheid, dat bij het tarief litt. B, tot de voormelde wetten behoorende, de gemeenten des Rijks zijn verdeeld in *zes* verschillende rangen, en dat *Groningen* daarbij is opgenomen onder de steden van den *tweeden* rang; hetwelk ten gevolge heeft dat iemand, in het gezegde tarief vallende en alhier wonende, bijna driemaal hoogere regten moet voldoen dan wanneer hij ten platten lande gevestigd ware.

Het valt niet te ontkennen, dat sommige beroepen in de steden met meerder succes dan te lande kunnen worden uitgeoefend, gelijk dit b.v. het geval is met *vleeschhouwers*, *banketbakkers* enz., maar met verreweg het meerendeel van de reeks der beroepen en bedrijven is de winstgevendheid in beide opzigten dezelfde of wel elders nog grooter, en niettemin moet een *timmerman*, *kuiper*, *metselaar* of ander handwerksman, die te *Groningen* b.v. met beneden *negen* personen arbeidt, betalen eene som van *f* 11,52, terwijl die ten platten lande, *met een gelijk getal knechten*, niet hooger kan worden belast dan tot een bedrag van *f* 4,22⁵.

Edoch! springt het onregtmatige van het bedoelde tarief in het oog ten opzigte der patentpligtigen, die naar vaste grondslagen worden belast, niet minder is zulks het geval voor de aanslagen van *zeehandelaars, kooplieden en commissionairs binnenlands in het groot, enz.*, om hetwelk het in een helder daglicht te stellen, hieronder volgt een gedeelte van het tarief voor de plaatsen

	Groningen. (2de rang.)	Harlingen. (4de rang.)	Delfzijl. (6de rang.)
1ste klasse	*f* 280	*f* 145	*f* 85
2de ——	- 210	- 110	- 65
3de ——	- 160	- 85	- 50
4de ——	- 120	- 65	- 38
5de ——	- 80	- 45	- 27
6de ——	- 59	- 34	- 20
7de ——	- 40	- 24	- 13

Een *zeehandelaar* derhalve, welke zijne ladingen of partijen heeft aangegeven met eene waarde van beneden de *f* 10,000, en als zoodanig in de 5de klasse is aangeslagen, betaalt te *Groningen*, aan princ. en opc. *f* 102,40, te *Harlingen* *f* 57,60 en te *Delfzijl* *f* 34,56.

Vruchteloos zoekt het gezond verstand naar eenigen grond voor dusdanige verschillen; te vergeefs moge men aan hoofd-ambtenaren der belastingen vragen, waarom de maatstaf voor den aanslag van een' *handelaar* te *Groningen tachtig* percent zwaarder is dan voor die te *Harlingen?* Waarom een handwerksman, bij gelijke uitgebreidheid van beroep, *alhier* circa driemaal hooger patentregt moet voldoen dan ten platten lande? Schouder ophalen is hun antwoord; zij weten het niet.

Zeker is het echter — want hiervan levert iedere bladzijde het doorslaande bewijs op — dat de zamensteller der wet op de patenten zijn oog bijna uitsluitend op de Hollandsche provinciën heeft gehad, hetwelk, gevoegd bij eene volslagene onbekendheid met de plaatselijke gesteldheden en met den aard der beroepen, tot de voren bedoelde onverklaarbare bepalingen aanleiding kan hebben gegeven.

Intusschen is deze wet thans 31 jaren in werking en successivelijk reeds *vier* keeren herzien, zonder dat de daarin bestaande hoofdgebreken zijn verholpen.

Het is hierom, dat de ondergeteekende het niet geheel overbodig heeft geacht, de daarbij belanghebbenden op de bovenstaande punten bepaaldelijk opmerkzaam te maken, ten einde voor het geval dat de belasting op de patenten niet geheellijk mogt komen te vervallen, dan ten minste door het aanwenden van gepaste pogingen, zoo mogelijk, herstelling van de bestaande onregelmatigheden zoude kunnen worden verkregen.

GRONINGEN, 9 December 1850.

H. EVERS.

Mijnheer de Redacteur!

Het zou ons aangenaam zijn, aan de volgende regels een plaatsje in uw geëerd blad te zien inruimen.

Zaturdag l.l. woonden wij de eerste der twaalf representatiën bij, welke het tooneelgezelschap van den heer ROSENVELDT in den aanstaanden winter hier ter stede denkt te geven. Wij hebben die eerste voorstelling naauwkeurig gadegeslagen, want zij scheen ons, in eene stad, sinds jaren en jaren met tooneelgenot zoo stiefmoederlijk bedeeld als Groningen, geene onverschillige zaak; en vraagt men nu naar den indruk, door den heer ROSENVELDT en zijn gezelschap bij ons teweeggebragt, dan kunnen wij in gemoede verklaren, dat wij den schouwburg hebben verlaten met de welaangename hoop van gedurende de wintermaanden, die op handen zijn, ook buitenshuis althans eenige genoegelijke avonden te zullen slijten; een te zeldzaam vermaak, ten minste hier en voor ons, om het niet op hoogen prijs te stellen. Vraagt men echter, of wij, huiswaarts keerende, in alles voldaan waren, dan moeten wij daarop een ontkennend antwoord geven. Het eerste stuk, *Partijwoede*, liet, wat de uitvoering betreft, wel een en ander te wenschen over. Het best voldeed ons de heer JONAS, als *John Koke*; hij had zijn karakter goed opgevat en zijn spel getuigde van gevoel; evenwel hinderde het ons, dat hij, of de schrijver, plaatsen opdischte, als „ja, zwemmen kan ik niet," of, „dan is zij dood;" staat dat werkelijk zoo in de rol, waaraan wij twijfelen, dan mogt men van een goed acteur verwachten, dat hij zoo iets zou weglaten. Minder, dan de heer JONAS, beviel ons de heer ROSENVELDT, Jr., als sir *Henry Laud;* vooral in de eerste bedrijven was zijn spel eentoonig en zwak, terwijl er ook hoegenaamd geene reden bestond, om telkens zoo geweldig zijne stem uit te zetten. Onwillekeurig dachten wij aan het spreekwoord: „Veel geschreeuw, en weinig wol;" wat echter niet belet, dat de heer R. ons in het laatste bedrijf volkomen heeft verzoend; toen hij geknield lag voor sir *Eduard Hamilton*, heeft sir *Henry Laud* ons waarlijk geboeid. Sir *Eduard Hamilton* zelf, de heer HUIZERS, speelde met al de waardigheid, welke zijn karakter medebragt, en bij beval te eer, daar men met genoegen zijne welluidende stem verneemt. Jammer maar, dat wij niet hetzelfde van mejufvrouw HUIZERS kunnen betuigen. Zeker is het hare schuld niet, dat *hare* stem eenigzins hard en onbuigzaam is, schoon dit toch ook weder, naar wij meenen, door oefening veel zou kunnen verholpen worden; doch niet alleen hare stem, ook haar spel liet herhaaldelijk wel wat te wenschen over. De opvatting van haar karakter toonde maar al te zeer gebrek aan studie, of aan goeden smaak, wat wij thans nog onbeslist wenschen te laten. *Johanna Laud* heeft ons koel gelaten, en het was toch wel de meening van den auteur, dat zij ons juist bij uitstek zou treffen. Zij en *John Koke* vormen de spil van het gansche stuk. — Ter geruststelling van het publiek kunnen wij echter verzekeren, dat

mejufvrouw HUIZERS, gelijk ook het geheele personeel, genoeg op de hoogte is, om met haar spel, schoon het dan al beter kon wezen, niettemin vrede te hebben, terwijl men haar bij wijlen zelfs met zekere belangstelling zal volgen, al is het dan ook, dat men haar bezwaarlijk zal kunnen bewonderen. Ook willen wij haar, en de overigen, voor deze eerste reis niet al te hard vallen; en bovendien voeden wij de hoop, dat bij eene volgende voorstelling, als de loges, naar wij vertrouwen, eene rij beminnelijke dames zullen bevatten, ook de gezamenlijke acteurs en actrices zich moeite zullen geven, om voor een meer waardig publiek meer waardiglijk op te treden, dan zulks in *Partijwoede* over het geheel, en met geringe uitzondering, wel het geval is geweest.

Wat het tweede stuk betreft, het *Oostvriesch Dorpspleidooi*, wij hebben het, schoon ten zooveelsten male, met vernieuwd vermaak ten tooneele zien voeren. En hoe kon het anders! De heer ROSENVELDT, senior, was dàår, als *Rascof*, zoo geheel en al de oude. Waarlijk, hij draagt zijne jaren met eere, en is als acteur — te zeer bekend, dan dat *hij onzen* lof zou behoeven. Ook mejufvrouw BOUWMEESTER was, als CATHARINA, regt lief, en vooral, toen zij haar „op de kermisdagen" zong, allergelukkigst. Van *Harden draf* zal wel de beste acteur nimmer iets maken, en bijgevolg ook de heer DOMIES niet. Van den heer ROSENVELDT, jr., als *Sint Cyr*, geldt ook hier weder, wat wij boven reeds van hem opteekenden. Hem ontbreken de losheid van leden en van tong, die in de minnaarsrollen onmisbaar zijn. De heer ROSENVELDT, jr., speelt vaardig, maar niet bevallig. Hij houde ons dit harde oordeel ten goede; het is het gevolg van zijn hard spel; bij spelelosser, en wij zullen de eersten wezen, om hem den lof te geven, die hem dan toekomt.

En nu, niemand verwondere zich over de uitgebreidheid van dit verslag. Immers, het geldt hier eene schoone en maar al te vaak miskende en bijna nog vaker mishandelde kunst; en daarenboven geldt het, wat overigens voor velen zeker minder beteekent, ons — geld en onzen tijd. Nog elf kostelijke winter-avonden zullen de liefhebbers, namelijk, van het tooneel, in de gelegenheid zijn, om er af te raken, ik bedoel, van tijd en geld. Het dunkt ons dus billijk, hun kond te doen en te weten, dat zij beide, hun geld en hun tijd, dezen winter in onzen schouwburg zóó zullen kunnen besteden, dat zij er meer genot voor zullen inruilen, dan soms wel elders"

Alvorens te eindigen, wenschten wij nog gaarne bescheidenlijk een paar vragen tot de geachte directie, niet van het gezelschap, maar van den schouwburg te rigten, en dan wel 1) of men niet ter liefde van een gedeelte des publieks aan de hinderlijke monsters van kagchels eene andere plaats zou kunnen geven, zóó, dat zij wel warmte, maar geene belemmering gaven; 2) of men het publiek niet anders zou kunnen verdeelen, daar wij wel groote voorstanders van gelijkheid zijn, maar toch meenen, dat men haar ook te ver kan drijven; 3) of men niet de deuren aan beide zijden van het parterre diende open te houden, en tevens, of die deuren niet wat beter zouden kunnen sluiten, want het moge mode zijn, zoo ietwat rheumatiek te wezen, de niet modezieke, en men vindt er, zal zich daar steeds bezwaarlijk naar kunnen schikken en niet dan met weerzin zich aan togt blootstellen; 4) of men niet ten slotte, van de voorstelling, wel te verstaan, wat meer uitgangen zou kunnen maken, om het publiek te vrijwaren voor het gevaar van het genoten vermaak reeds onmiddellijk daarop letterlijk te zien verdrongen. Kon dit een en ander ingewilligd worden, het zou, als veler wensch, velen aangenaam zijn, en zorgt dan bovendien de directie der tooneelisten voor eene goede keuze van stukken, vooral door ons niet met fransche ijselijkheden of dubbelzinnigheden te kwellen, dan zal men ongetwijfeld telken avond op talrijke bezoekers mogen rekenen. En hiermede Melpomene bevolen!

GRON. 8 Dec. V.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 4 Dec., kapit. *Flik* Geerdina Beerta, van Stettin: 5den *Tap* Maria Beerta, van Riga; 6den *Meinders* Johanna, van Petersburg; 7den *Puister* Sicilie, van Suriname; *Kramer* Harmonie, van Livorno. — Te Hollesloot 3 Dec., *Schut* de Hoop, van Petersburg. — Te Texel 4 Dec., *Klein* Alida Margaretha, van Rouaan; 5den *Smit* Morgenster, van Cardiff; *Deddes* Albertdina, *de Winter* Margaretha en *Koik* Dankbaarheid, alle drie van Koningsbergen; 6den *Hansen* Neerlands Welvaren, van Lissabon. — Te Dordrecht 4 Dec., *Botje* Sara, van Newcastle; 6den *Kleininga* Maria Laurentia, van Licata. — Te Vlissingen 3 Dec., *Flik* vr. Johanna, van Newcastle. — Te Konstantinopel 7 Nov., *Stoelman* Groningen, van Odesssa n. Queenstown. — Te Civita Vecchia ..... *Duit* Maria Anna, van Amsterdam. — Te Triest 27 Nov., *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, van Amsterdam. — Te Genua 27 Nov., *Scherpbier* Eltje, van Rotterdam. — Bij Plymouth 30 Nov., *Kiers Kok* de Hoop, van Amsterdam n. Messina; *Huisman* de 2 Zusters, van Rotterdam n. Belfast. — Te Glasgow 26 Nov., *van der Wouden* Hoop en Liefde, van Rotterdam. — Te Leith 2 Dec., *Siccama* Eeltje, van Amsterdam; *Jaski* Alida Theodora, van Stettin. — Te North Shields 1 Dec, *Munneke* Baudina, van Harlingen; 4den *Post* Gesina, van Papenburg. — Te Yarmouth 2 Dec., *van der Veen* vr. Anske, van Harlingen. — Te Liverpool 4 Dec., *Klasen* Elisabeth en *Bakker* Annachiena, beide van Rotterdam. — Te Goole 1 Dec, *Nagel* Gebina Maria, van Stettin. — Te Hamburg 3 Dec., *Ouwehand* Vereeniging, van Cette. — Te Bremerhaven 2 Dec., *de Jong* vr. Hendrika, van Newcastle; *Panjer* Wijka, van Hamburg n. Amsterdam. — Te Kroonstad den ..... *Ekens* Elisabeth Johanna, van Amsterdam. — Te Holtenau 28 Nov., *Gust* Hendrika, van Koningsbergen n. Bremen.

Binnengekomen te Texel den 7 Dec., kapit. *Bakker* Jantina, van Koningsbergen. — Te Helvoet 6 Dec., *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, van Liverpool.

Zeilklaar te Boston den 15 Nov., kapit. *Meppelder* Thetis, naar Buenos Ayros.

Vertrokken van Amsterdam den 7 Dec., kapit. *Vos* Jantina, naar Livorno; *van Aken* Hendrika Dorentea, naar La Rochelle. — Van Royan 28 Nov., *Wijgers* Willemina Jettina, naar de Noordzee. — Van Warnemunde 2 Dec., *Hazewinkel* jonge Lieffert, naar Leith. — Van Swinemunde 30 Nov., *de Weerd* Pieter, naar Londen; 2den Dec. *Lukkien* Jettina Roelina, naar Engeland; 4den *Giezen* jufvr. Hillegonda, naar Newcastle. — Van Dantzig 30 Nov., *Bieze* Anna, naar Amsterdam. — Van Pillau 29 Nov., *Homveld* Geertruida, naar Bremen; vroeger gemeld, doch toen teruggekomen; 30sten *de Vries* Roelina Elsina, naar Bremen; *Top* Klasina Margaretha, naar Kiel. — Van Bremerhaven 1 Dec., *Gust* vr. Margaretha, naar Amsterdam. — Van Hamburg 2 Dec., *Drewes* vr. Johanna, naar Groningen.

Vertrokken van Helvoet den 7 Dec., kapit. *Kuiper* Catharina Johanna, naar Belfast.

HUSUM, 30 Nov. Het bereids voor verongelukt gehouden schip *Goede Verwachting*, kapit. Kremer, is hier thans eindelijk aangekomen.

GOTHENBURG. 30 Nov. De Holl. tjalk *Annechina Catharina*, kapit. Kootse [?], uit Veendam, van Dantzig met tarwe naar Amsterdam bestemd, is den 26sten dezer op Koholmen bij Winga gestrand en verbrijzeld. Van de bemanning is enkel de kok gered; de inventaris is insgelijks geborgen; de lading is echter verloren.

HARLINGEN, 7 Dec. Binnengekomen den 3den kapit. *Alberts* Antina, van Holbeck; *Brons* Helena Brons, van Pillau; 5den *Nijhuis* Kleine Catharina, van Memel; 7den *Heerdt* Friso, van Newcastle.

ZOUTKAMP, 8 Dec. Binnengekomen den 5den kapit. *Radwell* New Superior, van Newcastle; 7den *Dommering* Gepkelina Lucretia en *Mulder* Afina Agatha, beide van Koningsbergen; 8sten *Nieveen* Jacoba Catharina, van Engeland; een kof, denkelijk *Giezen* Geerdina Beerta, van Lubeck.

DELFSIJL, 9 Dec. Binnengekomen den 8sten kapit. *Addens* Jantje Doornbos, van Riga. — Vertrokken den 2den *Timmer* Koophandel en Zeevaart, van Stettin n. Rotterdam; 5den *de Boer* Jantina en *Hulzebos* Catharina, beide naar Leer; 7den *Barghoorn* vr. Trientje, naar Emden; *Forma* vr. Antje, naar Leer; *Vos* Sjouwke, *Siemers* Jantje, *Ulfers* Industrie en *Oortgiese* Wilhelmina, alle 4 naar Emden; 8sten *Hikema* Goede Hoop, van Antwerpen n. Halte; *Rozeboom* Eendragt, naar Norden.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

30 Nov. Naatje, Jan Hero, van Stettin naar Engeland.
Wever, jonge Hendrik, van Heiligenhafen naar Leith.
2 Dec. Mulder, vr. Jantina, van Koningsbergen naar Bremen.
de Weerd, Pieter, van Stettin naar Londen.

De Wind den 30 Nov. Z.O., O.Z.O.; 2 Dec. O Z.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 7 *December*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. $55\frac{9}{16}$, $55\frac{13}{16}$, $55\frac{13}{16}$; Dito Certificaten 3 pCt. 65⅝, 65½, 65½; Dito dito 4 pCt. 86, 86¼, 86¼; O. I. Leening 4 pCt. 84⅞, 85⅛, 85⅛, Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 87. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 46⅜, 46½, 46½. — FRANKRIJK, Obligatien 3 pCt. 53⅛, $53\frac{5}{16}$, $53\frac{3}{16}$. — SPANJE, L. bij *Ard.* van 85 £ 5 pCt. $12\frac{5}{16}$; Dito dito van 510 £ 5 pCt. $12\frac{7}{16}$, 12¼; Dito bij dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 12⅛; Dito 3 pCt. 38¾; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 33¼, $33\frac{7}{16}$, 33⅜; Coup. Ardoins 8, $8\frac{1}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 34⅝, 34¾; Dito dito 4 pCt. 34½, 34⅝. — RUSLAND, Obligatiën *Hope* 1828 en 1829 5 pCt. 104; Certificaten 4½ pCt. 93; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 85½. — POLEN, Certificaten 4 pCt. 78¾. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 70, 70½; Dito Nieuwe 2½ pCt. 37⅝, 37¾; Dito Nieuwe 5 pCt. 76, 76¼, 76⅛. Oostenr. Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 62; N. Loten v. 250 fl. 268; Amerik. Bank-Act. 3⅛; Denem. 5 pCt. 99¼; Braz. 5 pCt. 89¼; Mex. 5 pCt. 30⅛, $\frac{7}{16}$, $\frac{7}{16}$; Peru 4½ pCt. 78¾; Venez. 3 pCt. 31⅞, 32; N. Handelmaatsch. 109¾.

De markt in onze binnenl. fondsen was heden gunstiger gestemd, zonder dat de handel daarin eenige bijzondere levendigheid vertoonde.

De meeste soorten van vreemde effekten waren insgelijks tot min of meer verbeterde prijzen te plaatsen, waarin de omzet ook zeer beperkt was. Alleen Spaansche iets meer aangeboden.

Brazil. 1824 v. 200 £ 87¾; Venez. Uitg. v. 100 £ $11\frac{11}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 3; Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. $55\frac{13}{16}$; Ard. a 510 £ $12\frac{7}{16}$ a ½; Binnenl. 3 pCt. 33⅜; Metall. 5 pCt. 70⅜ a ½; Dito 2½ pCt. 37⅝.

AMSTERDAM, 8 *December*. EFFEKTEN SOCIETEIT te 4½ uur.

Integr. $55\frac{13}{16}$, ⅞, $\frac{15}{16}$. Ardoins a £ 170 $12\frac{5}{16}$. Dito a £ 510 $12\frac{9}{16}$. Binnenl. 3 pCts. 33½, $\frac{7}{16}$, ½. Fransche Uitgest. 4⅛. Portug. 5 pCt. 34⅝. Dito 4 pCt. 34⅝. Belgie bij Rothschild 2½ pCt. 46½. Fransche Oblig. 3 pCt. 53¼, $\frac{5}{16}$. Nieuwe Metall. 5 pCt. 76¼, $\frac{5}{16}$. Mexik. $30\frac{5}{16}$.

De stemming was heden over het algemeen iets aangenamer, zonder dat de handel eenige bijzondere levendigheid vertoonde.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 6 *December*.

TARWE.	N. GERST.	Zw.Voer 36 ℔ f 2,15
Oude Bak 72 ℔ f 7.60	Winter 52 ℔ f 3,45	» 38 » - 2,30
Oml. N. 68 » » 6,20	» 54 » » 3,75	» 40 » - 2,45
» » 70 » » 6,60	» 56 » » 4,05	BOONEN.
» » 72 » » 7.00	Zomer 56 » » 3,70	Paardb. f 4,50 f 5
Old. » 68 » » 6,00	»	ZADEN, ENZ.
» 70 » » 6,40	» 58 » » 3,95	Gr. Gort p. m. f 7,25.50, f 7.60
» 72 » » 6,80	Knobbe 60 » » 4,15	
N. ROGGE.	» 62 » » 4,45	Parl. 100N. ℔ f 10 a f 13
Inlands. 66 ℔ f 5,45	N. HAVER.	Koolz. f 9,25 tot f 10,90
» 68 » » 5,75	Dikke 40 ℔ f 2,60	Zomerzaad f 6 a f 7,50
» 70 » » 6,05	» 42 » » 2,70	Boterz. f
N. BOEKWEIT.	» 44 » » 2,85	G. Mostz. f 6 tot f 9
Gr. Zand 62 » f 5,40	» 46 » » 3,00	Raapol. p. v. f 35¼
» 64 » » 5,70	» 48 » » 3,15	Prijs der Boter
» 66 » » 6 00	Bl. Voer 36 » » 2,35	1ste soort f 26¾
Zw. Zand 64 » » 5,55	» 38 » » 2,50	
Veen 64 » » 5,35	» 40 » » 2,65	2de soort f 24¼

Tarwe met weinig handel. — Rogge 10 cent lager alleen bij kleinigheden te plaatsen. — Boekweit in een doen. — Gerst meer aan en merkelijk lager afgegeven; in de nabeurs is de Winter-Gerst nog lager dan boven genoteerd verkocht. — Dikke Haver prijshoudend, Blanke Voer wel zoo aangenaam. — Boonen en Gort lager verkocht. — In Zaden bijna niets omgegaan.

AMSTERDAM, 6 *Dec*. Tarwe en Rogge bij kleinigheden. Tarwe: 127 ℔ o. Rijn f 247; 129 ℔ b. Pools. f 292. — Rogge: 128 ℔ Pruiss. f 187; 122 ℔ dito f 174. — Gerst in een doen; N. Zeeuw. Winter f 140.

Koolzaad onveranderd: op 9 vat in April 60½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 108, 109 ℔ Koningsb. f 257,50; 113, 114 ℔ dito f 305; 114, 115 ℔ Riga f 305; 106, 107 ℔ Arch. f 280. — Raapolie dadelijk en op levering ruim prijsh.: op 6/w. f 36 50; Vlieg. f 35,25 a 50; Mei f 35,25 a 50 a 25; Sept. en Oct. f 35 a f 35,25. — Lijnolie op 6/w. f 35; Vlieg. f 34. — Hennepolie op 6/w. f 37; Vlieg. f 36.

LONDEN, 6 *December*. Inl. Tarwe was niet dan met moeite tot de notering van Maandag te plaatsen. Voor vreemde werden bij kleinigheden de vorige prijzen betaald. Puike Gerst onveranderd; mindere kwal. iets lager. Haver, Boonen en Erwten onveranderd.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot [...] CARDINAAL van een' welgeschapen ZOON, welke ko[...] geboorte tot onze bittere droefheid is overleden.

J. J. F. PENNINK,
Med. Dr.

ZEVENBERGEN, 30 November 1850.
Eenige kennisgeving.

⁂ GRONINGEN, 7 December 1850. Heden be[...] voorspoedig van een' ZOON JOHANNA CATHARIN[A ...]KRINGA, geliefde Echtgenoot van

Dr. **W. GLEUNS, J[...]**

Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed, na eene hevige ziekte va[n ...] dagen, in den ouderdom van ruim 68 jaren, mijne [...] Echtgenoot AAFFIEN HAMMINK. Ik verlies in ha[ar] eene ruim 43jarige gelukkige Echtvereeniging, eene g[...] en liefderijke Gade, en onze Kinderen en Behuwd-Ki[nderen] betreuren eene uiterst zorgvolle Moeder; hare naged[achtenis] zal bij ons en hare talrijke vrienden steeds in ze[gening] aandenken blijven.

NOORDDIJK, 3 December 1850.

J. VELTMAN.

⁂ Op den 4den December 1850 overleed op de[n] *Luarwoud* de Hoog Geboren Vrouwe ISABELLA CAR[...] SOPHIA WILHELMINA, Gravinne Douairière VAN DEN HOMPESCH, geboren Baronnesse VAN WEITOLSHA[...] genaamd SCHRAUTENBACH.

⁂ Heden morgen omstreeks elf uur werd on[s ...] minde Zoon FOCKO, *Pharm Stud. te Groningen*, [na] eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 22 [...] van het Ouderlijke hart door den dood ontrukt.

BEERTA, 5 December 1850.

Dr. **A. SMITH.**
K. SMITH—BONTEKOE.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van bijna 52 [...] onze Broeder en Behuwd-Broeder ELLEBERTUS DAM, in leven *Koek- en Banketbakker*, nalaten[de ...] Zoontje, nog te jong om zijn groot verlies te beseffe[n].

GRONINGEN, 6 December 1850.

J. VAN DAM, J[...]
Uit aller naam.

NB. De **AFFAIRE** zal vooreerst op denzelfde[n ...] gecontinueerd worden.

⁂ Heden nacht ontviel ons ons geliefd eenig[...] WILLEM, ruim vijftien maanden pas.

GRONINGEN, 7 December 1850.

W. HECKER.
C. REIJERS.

*** **H. A. M. ROELANTS**, te *Schiedam*, heeft dezer dagen uitgegeven:

NEDERLANDSCHE Volks-Almanak

voor **1851**,

ONDER REDACTIE VAN

J. DE BULL en H. J. SCHIMMEL.

MET VIER FRAAIJE PLATEN,

EN

MET BIJDRAGEN IN PROZA EN POËZIJ VAN:

J. A. ALBERDINGK THIJM, A. BEELOO, N. BEETS, S. J. VAN DEN BERGH, A. J. DE BULL, Mr. Is. DA COSTA, DR. DONKERSLOOT, P. A. DE GÉNESTET, J. CHR. GEWIN, J. P. HEIJE, J. HOEK, W. J. HOFDIJK, Mr. J. VAN LENNEP, C. W. VAN DER POT, C. VAN SCHAIK, H. J. SCHIMMEL, F. WIJSMAN, en W. J. VAN ZEGGELEN.

Twaalf vellen drukε, velin papier, kl. 8vo formaat, in f 0,90. — Ex. in Engelsch linnen band, verguld op de f 1.50.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden: de

ALMANAK

VOOR HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN,

VOOR HET JAAR 1851.

Nieuwe Serie, 5de jaarg.; met *platen*. Prijs 60 Centen.

NB. De *vier* voorgaande jaargangen van deze Serie zijn alom op aanvrage te bekomen voor f 1,20, in plaats van f 2,40.

ALMANAK IN MINIATUUR,

VOOR KINDEREN.

Uitgegeven door T. VAN SPALL en P. J. V. DUSSEAU, VOOR HET JAAR 1851.

Met plaatjes. Prijs 40 Cents; in karton 50 Cents; verguld op snede in koker 80 Cents.

NB. De *acht* vorige jaarg. zijn te zamen, in kartonnen doosjes, te bekomen voor f 2 in plaats van f 4.

*** De Boekhandelaar **G. B. VAN GOOR**, te Gouda, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. MOEDERZORG EN MOEDERVREUGDE.

Woorden van Liefde en Ernst **over de verpleging der Kindschheid.** Door eene Moeder. Met eene Voorrede van Dr. **DIESTERWEG.** Prijs f 1,25. *Nederlandsche Moeders, die niets hooger kennen, dan hare Kinderen tot ware menschen op te voeden, zullen met verlangen een Werkje aanschaffen, dat zoo menigen verstandigen, schranderen raad uit de schatkist der ervaring en des nadenkens in zich bevat.*

II. **BRIEVEN eener MOEDER aan DOCHTERS uit den beschaafden Stand.** In een net Bandje, met verguld Titel op het plat. Prijs f 0.60

III. Mevr. *A. B. VAN MEERTEN*, **DE BEDE DER ZIEL EN DE MIDDELEN OM DIE TE VERKRIJGEN.** Lectuur voor beschaafde Vrouwen. Prijs f 0,90.

IV. Mevr. *A. B. VAN MEERTEN*, **HET GEDACHTENISMAAL DES HEEREN;** Avondmaalslectuur voor eenvoudigen, in verschillende omstandigheden des levens; 2de druk, in Carton, met Staalgravure. Prijs f 1,40.

V. *B. MARKERS*, **HET KIND IN OMGANG MET GOD, of Gebeden voor Kinderen** van 3—7 en van 7—12 jaren. Prijs f 0,35.

VI. *G. D. STERINGA KUYPER*, **HET GEWIGTIGSTE LEVENSUUR.** Raadgevingen en Lessen aan jonge Meisjes, bij het doen harer Belijdenis. Prijs f 1,40.

IDEM in gepr. Linnen band en verguld op snede f 2.

Ingevolge behoorlijk geregistreerd Bevelschrift, door de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK van *Groningen* den 6den December 1850 uitgevaardigd op daartoe gediend verzoekschrift, worden de SCHULDEISCHERS van **WILLEM TINTJER**, Koopman in Manufakturen te *Groningen*, opgeroepen, om op MAANDAG den dertigsten December 1850, des voormiddags te tien uren, in de AUDIENTIEZAAL der gemeide REGTBANK, ten overstaan van den daartoe bij dat vonnis benoemden Regter-Commissaris Mr. C. STAR BUSMAN, President der gemelde Regtbank, te worden gehoord op het door dennen Debiteur gedaan verzoek tot GEREGTELIJKEN BOEDELAFSTAND. Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan het voorschrift der Wet.

Mr. H. VAN GIFFEN,
Procureur.

VOORLOOPIGE BEKENDMAKING.

Het PLAATSELIJK BESTUUR der Gemeente **FINSTERWOLD** is voornemens, op nader te bepalen dag en plaats, uit te besteden:

Den **AANLEG** van de **AARDEBAAN** en het **BEGRINDEN** van ongeveer **4100** Ellen **WEG** van **OOSTWOLD**, langs de Kom der Gemeente, tot aan den Kunstweg te **BEERTA.**

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd:
R. J. ROELOFS, *Burgemeester.*
Ter ordonnantie van hetzelve:
G. G. MUNTINGA, *Assessor.*

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling *voor de maand DECEMBER.*

Van *AMSTERDAM* naar *KAMPEN*, MAANDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 8 uur;

In dadelijke Correspondentie met de **DILIGENCEDIENSTEN** der Maatschappij naar *GRONINGEN* en *TWENTHE.*

Van *KAMPEN* naar *AMSTERDAM*, ZONDAGS, DINSDAGS en DONDERDAGS, 's voormiddags te 11 uur; Bij tijds aankomende vóór den laatsten **SPOORTREIN** naar *'s GRAVENHAGE* en *ROTTERDAM.*

NB. De **DILIGENCE** vertrekt ZATURDAGS, MAANDAGS en WOENSDAGS, 's avonds te 11 uur van *GRONINGEN*; en MAANDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's namiddags te 3 uur, van *ZWOLLE.*

VOOR SCHEEPSREEDERS EN KAPITEINS.

De Heer **D. BRUN**, Scheepsmakelaar te *Nantes*, in *Frankrijk*, brengt ter kennis der SCHEEPSREEDERS en KAPITEINS, dat et sedert de afschaffing der Engelsche Wet op de Scheepvaart, te **NANTES altijd vracht op ENGELAND en IERLAND is, en thans op LIVERPOOL 28 francs per ton van 15 maudden besteed wordt,** zonder onderscheid, voor Schepen van alle Natiën, mits goed in de Assurantie staande.

Hij noodigt de KAPITEINS uit, welke naar *Nantes* zouden willen verzeilen, met hem in Correspondentie te treden.

30 November 1850.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op WOENSDAG den 11den December 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. De VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 4 B., 92 R. en 60 E. *Groenland*, gelegen achter de Rijskampen, buiten de Boteringepoort, bij *Groningen*, doende jaarlijks op Midwinter tot huur f 72 — 00.

II. Een HUIS met BLEEKVELD er achter en mandeeligen Put, staande en gelegen Westzijde in de Jonkerstraat te *Groningen*, doende jaarlijks f 1 — 50 grondpacht, get. Z 163 V, rood S 325.

III. Eene BEHUIZING met TUINTJE daar achter, gebruikt geweest voor eene *KOEMELKERIJ*, staande en gelegen ten Noorden in de Bloemstraat te *Groningen*, get. O 232, 233 en 234, doende jaarlijks op Paschen tot grondpacht f 5 — 10

IV. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, zijnde de derde plaats in de derde bank ten Westen van den pilaar nevens den Predikstoel.

V. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk te *Groningen*, gelegen in de vaste banken aan de Noordzijde van de Kerk, tegenover het Militair Gestoelte, in de tweede bank van den Wester pilaar, de vierde plaats, van de losse banken af gerekend.

Om de Behuizingen op den 1sten Mei, de Zitplaatsen op den 1sten Januarij en het Land op den 12den Maart 1851 te aanvaarden.

De Perceelen II en III kunnen op den dag van Verkoop, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren, en Perceelen IV en V alleen des namiddags van 2—4 uren bezigtigd worden; terwijl de Eigendomsbewijzen en de Veilconditiën op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt op MAANDAG den 23sten December 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Kastelein J. H. EEKHOFF, te *Groningen*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **HEEREN BEHUIZING** met **TUIN**, STALLING en ACHTERHUIS of KOETSHUIS, staande en gelegen Noordzijde in de Turftorenstraat te *Groningen*, op vrij eigen grond, geteekend C 110 V, rood I 277, door nu wijlen Mejufvrouw de Weduwe van den Heer D. VAN WULLEN in eigendom bewoond geweest.

II. Eene **BEHUIZING** met **TUIN**, aan het Zuiderdiep te *Groningen*, geteekend X 126 V, zijnde eene KOEMELKERIJ, door K. H BAKKER en Vrouw in eigendom wordende bewoond.

Om op primo Mei 1851 te aanvaarden.

Gemelde Behuizingen kunnen op den dag van Verkoop, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren, bezigtigd worden; zullende de Eigendoms-bewijzen en Veilconditiën op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E VAN EERDE,
Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 17den December 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. LEOPOLD, aan het Winschoterdiep, aldaar, publiek worden verkocht:

Eene ruime en wéldoortimmerde, tot vele Affaires geschikte **BEHUIZING**, met VRIJEN GANG ter zijde, get. U 81 V. hebbende een' WOONKELDER, 2 WOONKAMERS en BOVENWONING, welke afzonderlijk worden verhuurd, zijnde eene neringrijke **BROODBAKKERIJ**, staande en gelegen Westzijde in de Heerestraat, te *Groningen*, wordende door M. M. KIMM en Vrouw in eigendom bewoond. — Om te aanvaarden den 1sten Mei 1851. Te bezien dags vóór en op den Verkoopdag van 1—4 uren.

NB. Over deze Behuizing kan f 4000 — 00, naar 4½ pCt., onder 1ste hypotheek blijven beleend.

*** Mrs. **J. W. QUINTUS** en **E. VAN EERDE**, Notarissen te *Groningen*, gedenken, op **DONDERDAG** den **19**den December 1850, des avonds te 6 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BONTEKOE, aan de Groote Markt, aldaar, publiek te doen verkoopen:

I. Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING, get. S no. met fraaijen TUIN er achter staande en gelegen Westzijde aan het Schuitendiep, bij den Poelepoortenboog, te *Groningen.*

II. Eene WONING met PAKHUIS of STAL er achter, get. O 91 en 92 V, staande Oostzijde aan het Schuitendiep, op den hoek van en in den Grooten Gang te *Groningen*, door M. LOOR bewoond.

III. Eene WONING met klein OPEN PLAATSJE er achter, get. O 94 V, staande Oostzijde aan het Schuitendiep te *Groningen*, door H. JANSEN bewoond.

IV. Eene WONING, get. O 80 V, staande Noordzijde in den Grooten Gang aldaar, door W. VAN WEERDEN bewoond.

V. Eene WONING, get. O 81 V, staande mede aldaar, door P. HOLSTEIN bewoond.

VI. Eene WONING, get. O 85 V, staande Zuidzijde in den Grooten Gang aldaar, door A MATTHIJS bewoond.

VII. Eene ruime WONING, get. O 64 V, staande Noordzijde in den Kleinen Gang aldaar, door B. LOOR bewoond.

VIII. Eene WONING, get. O 67 V, staande mede aldaar, door H. VAN BERGEN bewoond.

IX. Eene WONING, get. O 68 V, staande mede aldaar, door D. VAN MEGGELEN bewoond.

X. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, in de Zuidwester vaste bank, de 1ste plaats van het Middenpad, in de 7de bank van het Doophek.

XI. Een' fraaijen, wélaangelegden TUIN, waarin STEENEN ZOMERHUIS met STOOKKEUKEN, gelegen ten Noorden in en op den hoek van de Kruidlaan te *Groningen*, get. DD no. 13, doende jaarlijks aan de Stad *Groningen* tot grondpacht f 5 — 65.

XII. Een' grooten, fraaijen TUIN, waarin een nieuw ZOMERHUIS, get. DD no. 14, gelegen in den Stadswinger, bij de Kruidlaan, te *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht f 9 — 14, in 3 perceelen.

XIII. De VASTE, ALTIJDDURENDE en in ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 Bunders, 42 Roeden, 80 Ellen *Land*, gelegen buiten de Steentilpoort, aan den Boermandeweg, te *Groningen*, zullende jaarlijks op Midw. tot vaste huur doen f 115.

XIV. Den EIGENDOM van deze *Landerijen.*

XV. Den EIGENDOM van ongeveer 23 Bunders *Land*, gelegen te *Spijk*, bij L. T. NOORDHOF en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 180 — 00.

XVI. Den EIGENDOM van ongeveer 31½ Bunders *Land*, gelegen te *Zuidwolde*, bij J. B. SMITS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 140 — 00.

XVII. Den EIGENDOM van ongeveer 22 Bunders *Land*, te *Bryum*, onder *Zuidwolde*, gelegen, bij G. A. OOSTERHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 108.

XVIII. Den EIGENDOM van ongeveer 20½ Bunders *Land*, gelegen te *Ten Boer*, bij J. R. WIGBOLDUS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 101 — 25.

XIX. Den EIGENDOM van ongeveer 12¼ Bunders *Land*, gelegen te *Ten Boer*, bij K. K. NIEHOF en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 100.

XX. Den EIGENDOM van ongeveer 10 Bunders *Land*, gelegen te *Noorddijk*, bij I. S. DIJKHUIS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 100.

XXI. Den EIGENDOM van ongeveer 20 Bunders *Land*, gelegen te *Hornhuizen*, bij J. F. HALSEMA, Wed. F. A. NYZEMULDER, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 80.

XXII. Den EIGENDOM van ongeveer 2¼ Bunders *Land*, gelegen onder het *Stads Hamrik*, aan den Boermandeweg, buiten de Steentilpoort, te *Groningen*, bij E. K. DIJK en Vrouw onder beklemming, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 45.

XXIII. Den EIGENDOM van ongeveer 2¼ Bunder *Land*, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijers in gebruik voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 45.

XXIV. Den EIGENDOM van ongeveer 5 Bunders *Land*, gelegen te *Grijpskerk*, bij M. P. BOERSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 60 — 00.

XXV. Den EIGENDOM van ongeveer 7 Bunders *Land*, gelegen te *Beijum*, onder *Zuidwolde*, bij A. J. ZUIDEMA, Wedw. E. G. DE VRIES, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 45 — 00.

XXVI. Den EIGENDOM van ongeveer 8 B. *Land*, onder *Dorkwert* gelegen, bij M. WINSINGH, Wedw. JAN ASSIES, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 40 — 00.

XXVII. Den EIGENDOM van ongeveer 2½ B. *Land*, gelegen te *Aduard*, wordende bij R. P. BOERSEMA onder beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van f 33 — 00.

XXVIII. Den EIGENDOM van ongeveer 2½ B. *Land*, gelegen te *Aduard*, bij de Wedw. KORNELIS JACOBS SMIT onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 27 — 50.

XXIX. Den EIGENDOM van ongeveer 2½ B. *Land*, gelegen te *Aduard*, bij H. AALFS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 27 — 50.

XXX. Den EIGENDOM van ongeveer 2½ B. *Land*, gelegen te *Aduard*, bij dezelfde Meijers onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 27 — 50.

XXXI. Den EIGENDOM van een' *Moestuin*, gelegen ten Westen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, bij H. ONNES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Januarij vers., huur van f 24 — 00.

XXXII. Den EIGENDOM van ongeveer 5 Bunders *Land*, gelegen ongescheiden in 15½ Bunders land te *Beyum*, onder *Zuidwolde*, bij G. A. OOSTERHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 21.

XXXIII. Den EIGENDOM van ongeveer 3 B. ongescheiden in ongeveer 6 B. *Land*, gelegen onder *Thesinge*, wordende bij K. K. NIEHOF en Vrouw onder beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 15.

XXXIV. Een AANDEEL in het STUIVER- of EVERVEER van *Delfzijl* op *Emden.*

Alles behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Heer L. KUIPERS. Om te aanvaarden de perceelen 1 tot en met 10 op den 1sten Mei 1851, de perceelen 11, 12 en 13 op Gregorie 1851, en de overige perceelen dadelijk na den finalen Toeslag. De perceelen 1 tot en met 12 te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 1—4 uren, en wel perceel 1 op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van eerstgenoemden Notaris te bekomen, alwaar tevens de Conditiën van Verkoop en de Eigendomsbewijzen in tijds ter lezing zullen liggen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 8sten Januarij 1851, des avonds te 6 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BULSING, in *het Huis de Doelen*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene **BOERENPLAATS**, bestaande in eene BOERENBEHUIZING en SCHUUR, get. no. 50, benevens ARBEIDERSHUISJES, en het REGT der VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 55 Bunders, 52 Roeden, 60 Ellen *Land*, waarop de Gebouwen staan, alles staande en gelegen op de *Oosterwaard* onder *Grijpskerk*, zullende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen f 555 — 00, — wordende thans door J. J. CRANS in losse huur gebruikt.

II. De EIGENDOM van perceel een.

III. Eene **BOERENPLAATS**, bestaande in eene BOERENBEHUIZING en SCHUUR, benevens het REGT der VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 36 Bunders, 25 Roeden, 20 Ellen *Land*, waarop de Gebouwen staan, alles staande en gelegen op de *Oosterwaard* bij *Kommerzijl*, onder *Grijpskerk*, zullende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen f 363, — wordende thans door P. L. GAAIKEMA in losse huur gebruikt.

IV. De EIGENDOM van perceel drie.

V. De GRIETENIJ van en een OMMEGANG van BOUREN DIJKREGT, vallende op Grovestins Heert, op de *Oosterwaard* onder *Grijpskerk.*

VI. De EIGENDOM van ongeveer 50¾ Bunders *Behuisd Land*, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij H. W. VAN DAM en Vrouw onder Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 398—00.

VII. De EIGENDOM van ongeveer 36 Bunders *Behuisd Land*, gelegen te *'t Zandt*, bij L. J. ARKEMA en Vrouw onder Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 302—00.

VIII. De EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, te *Oldenzijl* gelegen, groot 33 Bunders, 60 Roeden, 50 Ellen *Land*, bij B. S. WIERSEMA en Vrouw onder Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 261—00.

IX. De EIGENDOM van ongeveer 18 Bunders *Behuisd Land*, gelegen te *Noordbroeker Hamrik*, bij H. L. KROON en Vrouw onder Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 171—00.

X. De EIGENDOM van ongeveer 32 Bunders *Behuisd Land*, gelegen te *Bierum*, bij J. G. BLEEKER en Vrouw onder Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 160—00.

XI. De EIGENDOM van ongeveer 19½ Bunders *Behuisd Land*, gelegen te *Noordbroek* gelegen, bij J. H. BOERMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 150—00.

XII. De EIGENDOM van ongeveer 42½ Bunders *Behuisd Land*, te *Faan* gelegen, bij G. H. DE HAAN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 90—00.

XIII. De EIGENDOM van 6 Bunders, 09 Roeden, 31 Ellen *Land*, gelegen te *Noordbroekster Hamrik* en *Scheemderzwaag*, bij G. L. ATZEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 55—00.

XIV. De EIGENDOM van ongeveer 2½ Bunders *Land*, gelegen in de *Meeuwerd*, buiten het Kleine poortje, te *Groningen*, bij C. A. FRIGGE en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 70—00.

XV. De EIGENDOM van ongeveer 15½ Bunders *Behuisd Land*, gelegen te *Niekerk*, bij H. P. VAN VEEN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 25—00.

XVI. De EIGENDOM van eene *Scheepstimmerwerf*, gelegen buiten het Kleine poortje te *Groningen*, bij K. K. DE VRIES en Vrouw in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 20—00.

XVII. De EIGENDOM van ongeveer 2 Bunders *Land*, gelegen te *Niekerk*, bij J. M. BOUSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 10—00.

Alles om te aanvaarden dadelijk na den finalen Toeslag; zullende de vijf eerste perceelen vermoedelijk ook te zamen worden gepresenteerd.

De Conditiën van Verkoop en de Eigendomsbewijzen liggen ten Kantore van den Notaris ter lezing.

*** Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 24sten December 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek veilen en verkoopen:

I. Een' TUIN met een STEENEN ZOMERHUIS, gelegen te *Groningen*, aan de Kruidgrachtslaan, get. DD 12.

II. Eenige GEREGTIGHEDEN en HEERLIJKHEDEN, bestaande uit OMMEGANGEN in de Grietenij of Regtstoel van *Hoogkerk*, *Leegkerk* en *Dorkwert*, en daaraan verbondene REGTEN van JAGT, VISSCHERIJ, ENZ.

III. Den EIGENDOM van 3 B., 17 R., 89 Ellen *Behuisd Land*, gelegen onder *Leegkerk*, bij J. O. VAN ZANTEN en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 13—20, met derzelver ANNEXE HEERLIJKHEDEN en GEREGTIGHEDEN, ENZ.

IV. Eene WONING, get. V, no. 59, met PLAATSJE, staande en gelegen te *Groningen*, in de Kleine Raamstraat, thans bewoond door B. FOKKENS, doende jaarlijks op Mechiel tot grondpacht *f* 1—50.

Om te aanvaarden dadelijk na den Toeslag en te bezien op den dag van Verkoop, des namiddags van 2—4 uren.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 7den Januarij 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene nette BEHUIZING, get. N 263 V, en eene KAMER, N 264 V, onder één Dak, met een' TUIN en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen Zuidzijde op den Nieuwen Weg, te *Groningen*.

II. Eene dito BEHUIZING, get. N 265 V, staande mede aldaar.

III. Eene dito BEHUIZING, get. N 90 V, met PAKHUIS en ruime KORENZOLDERS, zeer geschikt voor een' Graanhandelaar, en met een' TUIN er achter, staande en gelegen Oostzijde aan het Schuitendiep, te *Groningen*, laatst door nu wijlen den Heer R. ALDERSHOFF in eigendom bewoond.

IV. Eene WOONKAMER, get. R 433 V, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 0—45, staande Noordzijde in de Prinsenstraat alhier, wordende door den Schoenmaker POELMAN en Vrouw in huur bewoond.

Om op den 1sten Mei 1851 te aanvaarden.

Nadere Informatiën zijn ten Kantore van voornoemden Notaris te bekomen.

*** Op WOENSDAG den 11den December 1850, des middags te 12 uur, bij de Erven TIDDENS, in het *Huis de Beurs*, **PUBLIEKE VERKOOP** van ongeveer 68 Last ***LIJNZAAD***, meer en minder door Zeewater beschadigd, van *Memel* alhier aangebragt per *DE JUFVROUW ELLEGONDA*, Kapt. GOOSSENS. Nader informatiën te bekomen bij

H. BEEKHUIS DAMSTÉ.

*** In de maand JANUARIJ 1851, zal, ten verzoeke van de Erven G. VAN DER TUIN, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, publiek worden verhuurd:

I. Eene **WONING** met twee **KOESTALLEN** en een' **HALVEN TUIN**, gelegen buiten de Boteringepoort, wordende door J. KLOOSTER bewoond.

II. Eene **KAMER**, mede aldaar, door G. KLAASSENS bewoond.

III. Eene **KAMER**, mede aldaar, door J. MATTHIJS bewoond.

IV. Een **HALVE RIJSKAMP**, mede aldaar, wordende door J. KLOOSTER gebruikt.

Firma STEEN & Co.

Woensdag den 11den December

1850, des voormiddags te 10 uur te beginnen, zullen, bij de Boerenplaats van de Erven EBBE KRIJTHE, te *Roden*, publiek worden verkocht: **300** stammen **EIKEN- en ANDERE BOOMEN**, geschikt voor den Scheepsbouw, voor Aannemers en Huistimmerlieden.

H. H. VAN LIER.

VERHURING VAN EENE BOERENPLAATS.

J. VEENHOVEN, **H.z.**, enz., zal, ten verzoeke van ROELF STRATING en GEERTRUID HINDRIKS GERMS, Echtelieden, op eerstkomenden VRIJDAG den 13den December 1850, des avonds precies te 5 uur, ten Huize van den Tolmeester EGBERT J. ENSING, te *Foxham*, voor den tijd van drie jaren, publiek verhuren: Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR** met de daarbij behoorende TUINEN en ruim twintig Bunders BOUW-, WEIDE- en HOOILANDEN, staande en gelegen te *Wolfsbarge*, onder *Kropswolde*, en op de *Kropswolder Made*, thans in huur wordende bewoond en gebruikt door REINKE JACOBS GERMS.

VERHURING VAN EENE BOERENPLAATS.

J. VEENHOVEN, **H.z.**, zal, ten verzoeke van de Weduwe en Kinderen van AREND HINDRIKS POST, op eerstkomenden DINGSDAG den 17den December 1850, des avonds precies te 5 uur, ten Huize van den Kastelein PIETER HOVEN, te *Kropswolde*, voor den tijd van drie jaren, in perceelen of in zijn geheel, publiek verhuren: Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met den daarbij behoorenden TUIN en ruim twintig Bunders BOUW-, WEIDE- en HOOILANDEN, benevens HEIDEVELD, staande en gelegen te *Wolfsbarge*, onder *Kropswolde*, en op de *Kropswolder Made*.

*** Op VRIJDAG den 13den December eerstk., des namiddags te vijf uur, zal, ten Huize van H. VERVER, Kastelein te *Zuidbroek*, publiek in Koop worden aangeboden:

Het **NEDERLANDSCHE KOFSCHIP *CONCORDIA***, gevoerd door den Kapitein K. J. ZEVEN, groot 132 Tonnen, thans liggende in het Westerdok te *Amsterdam*, met deszelfs INVENTARIS en verder TOEBEHOOREN, zoo als het breeder bij Aanslagbiljetten is omschreven.

Informatiën te bekomen bij den Heer W. C. WILDERVANCK, te *Zuidbroek*, als Boekhouder.

R. FEITH.

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op ZATURDAG den 14den December 1850, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Hoogezand*, publiek verkoopen: een dubbeld **HUIS** met ERF en TUIN, groot 6 Roeden, 20 Ellen, staande en gelegen te *Hoogezand*, Noordzijde, zeer geschikt tot eene ***SMEDERIJ*** of ***BAKKERIJ***, behoorende tot de nalatenschap van wijlen JOZEF K. KRASTER. — Te aanvaarden den 1sten Mei 1851.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

De Palmslag van den hechten en nieuw gebouwden **KOREN- en PELMOLEN**, staande in de kom der gemeente *Peize*, ingezet op *f* 7585, zal gehouden worden op ZATURDAG den 14den dezer maand, des avonds te zes uur te beginnen, ten Huize van B. LUINGE, te *Peize*.

NORG, 9 December 1850.

N. W. SCHROEDER HOFSTEDE, *Notaris.*

Groote Houtverkooping IN HET LIEVERSCHE BOSCH.

De EIGENAREN van het *LIEVERSCHE BOSCH* zullen, op MAANDAG den 16den December 1850, des voormiddags te 10 uur te beginnen, publiek, bij het Hout, verkoopen: Min of meer **DRIEHONDERD STAMMEN EIKENBOOMEN**, aldaar op Wortel staande en geschikt voor Aannemers, Scheepsbouwers en Huistimmerlieden.

ASSEN, 6 December 1850.

H. H. VAN LIER.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG den 16den December 1850, des namiddags te vier uur, ten Huize van A. W. ZWANEVELD, Kastelein te *Kolham*, en ten verzoeke van J. E. DRIJFHALT en CONSORTEN, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 28, met 13 B., 65 R., 80 E. EIGEN BOUW-, GROENLAND en HEIDEVELD, staande en gelegen te *Kolham*.

II. De GEREGTELIJKE HALFSCHEID van 8 B., 70 R., 80 E. *Hooiland*, gelegen op den *Uiterdijk*, mede aldaar.

III. De GEREGTE HALFSCHEID van 7 B., 47 R., 70 El. *Weideland*, mede aldaar.

IV. De NOORDELIJKE HALFSCHEID van 4 B., 38 R., 30 E. *Eigen Groenland*, gelegen op *de Rijpma*, onder *Scharmer*; en

V. De GEREGTE HALFSCHEID van 2 B., 91 R. *Bouwland*, gelegen in het *Lageland*, onder de *Harkstede*.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op ZATURDAG den 21sten December 1850, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein H. J. BOELMANS, te *Slochteren*, en ten verzoeke van HARM J. NIJBOER en Vrouw, Landbouwers te *Schildwolde*, publiek te veilen en verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met DE VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 14 B., 02 R., 20 El. *Bouw-* en *Groenland*, staande en gelegen te *Schildwolde*, zullende voortaan jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 30,00, en

II. Den EIGENDOM van opgemeld Perceel.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op ZATURDAG den 21sten December 1850, des namiddags te 3 uur, ten Huize van H. J. BOELMANS Kastelein te *Slochteren*, en ten verzoeke van de Kinderen en Erfgenamen van wijlen JACOB JANNES RUBEN en TRIJNTJE THIJSSENS VEENHUIZEN, in leven Echtelieden te *Slochteren*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 143, met de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van derzelver *Heem*, *Tuin* en een Heerd *Groen-* en *Bouwland*, groot 4 B., 37 R., 80 El., doende jaarlijks op den 1sten Mei tot vaste huur *f* 21—00, staande en gelegen te *Slochteren*.

II. 4 B., 34 R., 20 El. EIGEN LAND, mede aldaar.

III. 1 B., 44 R., 50 El. EIGEN BOUW- en GROENLAND, mede aldaar; — en

IV. 3 B., 19 R., 20 El. EIGEN BOUW- en GROENLAND, mede aldaar.

Mr. J. D. TRESLING.

*** In de maand JANUARIJ 1851, tijd en plaats nader te bepalen, zullen, ten verzoeke van de Wedw. en Kinderen van wijlen ALDERT JANS WIERINGA, in leven Landbouwer te *Harkstede*, publiek worden verkocht:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 1, met 25 B., 11 R. en 90 El. EIGEN LAND, gelegen te *Harkstede*.

II. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 69, met 4 B., 12 R. en 90 El. BOUW- en GROENLAND, staande en gelegen onder *Garmerwolde*, met nog 10 B. en 94 R. EIGEN LAND, gelegen te *Harkstede*.

Mr. J. D. TRESLING.

Den 16den December 1850

gedenkt Kapitein **LE BORGNE**, op het eiland *Ameland*, tegen kontant geld te laten verkoopen: den bijna kompleten **INVENTARIS** van den door hem gevoerd geweest zijnden FRANSCHEN LOGGER ***L'EPERVIER*** (groot circa 50 Lasten), bestaande in ZEILEN, ANKERS, KETTING, KABELS van 90 en van 60 Vademen lengte, WANT, STAGEN, NIEUW KABELTOUW, LOOPEND TOUWWERK, BLOKKEN, enz. Nadere informatiën te bekomen bij den Kapitein op *Ameland*, en bij den Heer A. HARMENS, Consulaire Agent van *Frankrijk*, *te Harlingen*.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op VRIJDAG den 20sten December 1850, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder EGGO VAN DIJK, te *Winschoten*, publiek te verkoopen:

De **VEENEN** en **ONDERGRONDEN** behoord hebbende tot het LANDGOED ***OUDEWERF***, te *Winschoter-Bovenburen*, in drie perceelen, met aanhoorige **WATERMOLEN** en **BEHUIZING**, benevens nog twee afzonderlijke BEHUIZINGEN en de LANEN met het daarop staand HOUTGEWAS, in vier perceelen; — alles staande en gelegen te *Bovenburen*, Gemeente *Winschoten*, breeder bij de Conditiën omschreven, welke van heden af ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

Op Woensdag den 18den De[cember]

te 6 uur, zal bij J. BERGHUIS, te *Z... weer*, worden verkocht:

EEN VIERDE AANDEEL in een **KOR[ENSCHIP]** van ***ZANDEWEER GRONINGEN***, hetwelk tot dien tijd ook UIT HAND TE KOOP is bij den Eigenaar, of bij

A. EIKEMA.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris ter st[ede] plaats *Veendam*, zal, ten verzoeke van de Erven van wi[jlen] den Heer JAN HINDRIKS SINNIGE en Mejufvrouw A[GNES] ELISABETH CORDES, in der tijd Echtelieden, wo[onachtig] geweest en overleden te *Veendam*, publiek ve[ilen] en verkoopen:

I. Eene roijale en wélbetimme[rde] BEHUIZING, met den TUIN d[aar] achter, staande en gelegen te *V[een]dam*, aan het Oosterdiep, weg[ens] en zeer nabij de Kerkelaan, in der tijd door de Erfla[ters] bewoond geweest.

II. Een HUIS en TUIN, in de Kerkelaan, zuidka[nt] te *Veendam*, waarin thans eene ***KOPER-*** en ***BL[IK]SLAGERIJ***, benevens eene ***SCHOENMAK[E]RIJ*** wordt uitgeoefend.

III. Twee stukken GROENLAND, groot plus [...] 1 B., 25 Roed., gelegen in de plaats tegenover het ee[rste] perceel.

IV. Twee stukken GROENLAND, groot pl. min. [...] Roeden, achter de Behuizing van H. NIETERINK, [te] *Veendam* gelegen.

V. Drieënvijftig stuks EIGENDOMMEN, gevest[igd] op *Huisplaatsen*, *Tuinen* en *Landerijen*, meerendeels [ge]legen in de gemeenten *Veendam* en *Wildervank*, doen[de] des jaars van *f* 2—00 tot *f* 16—00, een gezamenlijk bedr[ag] van *f* 294—82, tot pacht; al es invoege dezelve zul[len] worden gespecificeerd in de *Courant voor het Arrondis[se]ment Winschoten*, uitgegeven wordende bij T. E. MU[L]DER, te *Veendam*.

VI. Een TWEEËNDERTIGSTE AANDEEL in [het] KOFSCHIP *ANNA ELISABETH*, gevoerd door Ka[p.] E. G. BOEKHOUDT.

VII. Een ZESTIGSTE AANDEEL in het KOFSCH[IP] *CATHARINA*, gevoerd door Kapit J. H. DUINTJER;

VIII. Een DERTIGSTE AANDEEL in het KOFSCH[IP] *REINAUW ENGELKENS*, Kapit. S C. ROSENBE[RG].

Deze Verkoop zal gehouden worden ten Huize van [den] Logementhouder W. J. BAKKER, te *Veendam*, op MAA[N]DAG den 23sten December 1850, om de veelheid der P[er]ceelen precies te drie uur des namiddags te beginnen.

*** Binnen kort, tijd en plaats nader te bepalen, [zal] publiek worden te koop gepresenteerd:

Eene ruime BEHUIZING en STALLIN[G] met ruimen IN- en DOORRID VOOR RIJTUIG[EN] get. no. 46, met afzonderlijken zoogenoemd[en] SNIKSTAL, mitsgaders den VOLLEN EIGE[N]DOM van derzelver *Heemstede* en *Tuin*, staande en ge[le]gen te *Bedum*, aan den Provincialen Trek- en publiek[en] Weg, wordende door de Wedw. SINIA bewoond; zij[nde] de Behuizing eene neringrijke ***HERBERG*** of ***LOG[E]MENT*** en tevens de ***AANLEGPLAATS VA[N] DE TREKSCHUITEN***, terwijl bovendien in ge[zegde] de Behuizing sedert jaren met goed succes de ***KRU[I]DENIERSAFFAIRE*** is en nog wordt uitgeoefe[nd].

Mr. H. VAN MARLE, *Nota[ris]*.

UIT DE HAND TE HUU[R]

tegen den 1sten Mei 1851, bij den Notaris **SI[C]CAMA**, te *Hoogezand*: de **BEHUIZIN[G]** en **TUIN**, aldaar, thans in gebruik bij den H[eer] A. MEES, vroeger bij den Heer TER HAZEBO[...].

UIT DE HAND TE KOOP

Eene **WONING** met **MOESTUIN**, buiten [de] Heerepoort, Oostzijde. Te bevragen bij de Wed[w.] P. OOSTERVELD, in het Oosterpoorten Gasthui[s].

UIT DE HAND TE HUUR

om op den 1sten Mei 1851 te [aan]vaarden: Eene **HEEREN BE[HUIZING]** en **TUIN**, sta[ande] en gelegen ten Noorden aan de [Vi]schmarkt te *Groningen*, geteekend G. 251 V, wordende th[ans] door Mevrouw de Wedw. van den Hoogleeraar LULOFS bewoond.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Nota[ris] Mr. E. VAN EERDE.

UIT DE HAND TE KOOP

het **SMAKSCHIP** genoemd ***HOPENDE ZEEMAN***, lang [...] Ellen, 62 duimen, hol 1 El, 66 Duimen, [wijd] 3 Ellen, 60 Duimen, gemeten op 55 Ze[ste]nen, zoo als hetzelve is liggende in de No[order]haven te *Groningen*.

Nadere informatiën te bekomen bij [den] Eigenaar F. W. PRONK, te *Veendam*, [en] mede bij den Scheepsmakelaar I. J. BU[...]SING, Bzn., te *Groningen*.

A. Hollander,

Kleine Krom-Elleboog, biedt zich aan tot het MAKEN van **KLE[E]DJES, MANTILLES, HOEDEN en M[U]TSEN**, tegen zeer billijke prijzen; zij heeft [vele] jaren Dames uit de voornaamste Familiën met go[ed] gevolg bediend — Haar MAGAZIJN is van de schoonste en laatste MODELLEN en PATRONEN van *Parijs* voor[zien] als ook van een fraai assortement BLOEMEN, VE[E]REN, LINTEN, ENZ.

Eene **JUFVROUW** van fatsoen[-]lijke Familie, van middelbaren leeftijd en *Gereformeerde Godsdienst*, van goede Getuigenissen voorzien, welke sedert acht jaren in dezelfde Betrekking als HUISHOUDSTER is werkzaam geweest, zag zich gaarne weder als zoodanig tegen Februarij of Mei aanstaande geplaatst, hetzij binnen of buiten de Stad. Adres met gesloten Brieven, franko, onder letter G., bij den Boekverkooper P. VAN WICHEREN, Hz., te *Groningen*.

Een **ONGEHUWD TUINMAN**, bek[wam in het] SNOEIJEN, BROEIJEN en het AANKWE[E]KEN der BLOEMEN grondig verstaande, [wenscht] zich gaarne dadelijk of met Februarij geplaatst. Brieven, onder letter H, aan het BUREAU dezer COURANT.

*** Bij den Boekhandelaar **H. J. VAN VLOTEN**, te *Alkmaar*, is van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

Moedervreugde en Moederlijden.

FANTASIEN

door ***A. L. G. TOUSSAINT.***

Uitgegeven ten voordeele der aldaar opgerigte Armen-Bewaarschool.

In Linnen Bandje en versierd met eene Steendrukplaat, vervaardigd door den Haarlemschen Kunstschilder **A. J. EHNLE. Prijs *f* 1—60.**

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 10den *December* 1850, *no.* 99.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

De hertog *van Saxen-Weimar* is den 24sten Sept. l.l. van zijne inspectie-reis op Java teruggekeerd. Hij is geheel hersteld van de ernstige ziekte, die hem te Soerakarta overvallen had en oorzaak is geweest, dat de aangekondigde festiviteiten aldaar niet plaats hebben gehad. Weinig had het verschild, of hij was, tijdens zijn verblijf in deze hofstad, met een groot gedeelte der plaats in de lucht gesprongen. Een serjant-conducteur van de artillerie had zich, namelijk, heimelijk weten meester te maken van de sleutels van het kruidmagazijn, welke een der officieren in bewaring had. Hij was reeds bezig de deur te openen, toen de op post staande schildwacht het gelukkig bemerkte. Hij had eene brandende sigaar in den mond. Onmiddellijk werd hij gearresteerd. Na zijne gevangenneming heeft hij dadelijk bekend, dat het zijn voornemen was, om den brand in het kruid te steken. Hij was echter noch dronken, noch zinneloos, zoodat de beweegreden welligt aan eene soort van taedium vitae moet worden toegeschreven. In het magazijn was eene hoeveelheid van 80,000 Ned. ponden kruid voorhanden, zoodat, wanneer de ontploffing had plaats gehad, geheel Soerakarta zou zijn verwoest. (*Indiër.*)

DUITSCHLAND.

Krisis van Duitschland, — en vooral van Pruissen.

Dingsdag j.l. is bij de Pruissische Tweede Kamer de beraadslaging over het antwoordadres begonnen. Dadelijk werd van de zijde der commissie verklaard, „dat de staatkundige gesteldheid ten gevolge der conferentie te Ollmutz, zoo zeer veranderd was, dat zij haar ontwerp van het adres *nu niet meer bruikbaar achtte.*"

Vervolgens nam de minister *von Manteuffel* het woord, en sprak over den staat der Duitsche aangelegenheid. Hij verklaarde onbewimpeld, „dat de regering, hoewel zij wist door oorlogzuchtige taal meer bijval in de Kamer en in het land te zullen vinden, evenwel geen genoegzame reden ziet om tot den oorlog te besluiten; zij zou den oorlog alleen kunnen verklaren òf tot instandhouding der Keurhessische grondwet (doch de Pruissische landweer zou wel niet te wapen gesneld zijn voor de Keurhessische grondwet), — òf om bewilligingen, die de Pruissen in de hoofdzaak reeds verworven heeft;" dit laatste toonde hij verder aan met opzigt tot de Holsteinsche en de Keurhessische aangelegenheid.

Vervolgens nam de heer *von Vincke* het woord; hij bestreed de geheele staatkunde van het ministerie, als ongenoegzaam om de eer en de belangen van Pruissen te handhaven; hij betoogde, dat van de zijde van Pruissen te Ollmutz te *veel was toegegeven*, en stelde een antwoord-adres voor, waarin aan den Koning aangeraden werd *andere ministers* in zijn' raad te roepen.

De Kamer stelde dit en andere ontwerpen in handen der commissie voor het adres.

De commissie heeft Dingsdag avond een nieuw antwoordadres ontworpen, en daarin, met 18 tegen 4 stemmen, *eene zinsnede opgenomen tot afkeuring der te Ollmutz getroffen schikking.*

Woensdag morgen kwam de ministerraad te Berlijn bijeen, onder voorzitting des Konings. Er werd besloten, niettegenstaande de in de Tweede Kamer geuite afkeuring, bij de tegenwoordige staatkunde te volharden; doch dit besluit werd niet zonder levendige tegenkanting genomen, en de minister *von Ladenberg*, ad interim voorzitter van het ministerie, zich er niet mede kunnende vereenigen, heeft zijn ontslag gevraagd. — Het eerste gevolg van dat besluit is, dat bij Koninklijk besluit van Woensdag den 4den December *de zitting der Pruissische Kamers tot den 3den Januarij e.k. is geschorst.* — De regering hoopt, naar het schijnt, in den tusschentijd van eene maand, zoo door onderhandelingen te Kassel en in Holstein, als door de vrije conferentiën, uitkomsten te bereiken die beter geschikt zijn om het levendig opgewekte nationaal gevoel van het Pruissische volk te bevredigen.

De te Ollmutz getroffen schikking is in de bijzonderheden nog niet juist bekend: maar zooveel blijkt, dat zij de eindbeslissing der hoofdvragen geheel aan de vrije conferentiën overlaat, en overigens meer gunstig is voor de inzigten van de Oostenrijksche dan van de Pruissische Regering; dat zij dus voor Pruissen, hetwelk bij zijn stelsel van volkswapening niet lang gewapend kan blijven, geen geruststellende waarborgen oplevert.

Woensdag j.l. sloot de Beurs te Berlijn weder flaauwer, en de meeste koersen waren lager dan den vorigen dag.

(Bij gelegenheid der discussie in de commissie van het adres heeft de graaf *Schwerin*, die een zeer bedaard man is, den minister *v. Manteuffel* gevraagd, hoe hij het verantwoorden kan als Pruis, als Pruissisch minister voorwaarden te onderteekenen als die in de Ollmutzer overeenkomst begrepen zijn. Hij, de graaf, zou aan *Manteuffels* plaats liever het hoofd op het blok hebben neergelegd, dan de pen tot zoodanige onderteekening op te vatten!)

Deze tijdingen doen vreezen, dat, al willen ook de Regeringen geen oorlog, van de zijde der volken het behoud des vredes moeijelijk zal worden gemaakt. Noch in Pruissen noch in Oostenrijk worden de krijgstoerustingen gestaakt. De Wurtembergsche Regering heeft ook, naar gemeld wordt, besloten het geheele leger mobiel te maken; zij heeft althans, den 2den dezer, alle verlofgangers opgeroepen (zie echter beneden).

(Men is te Berlijn bevreesd geweest, dat de menigte de schorsing der zittingen met misnoegen zou hebben vernomen en tot buitensporigheden zou overslaan. Tot dus ver is dit geenszins het geval. De bevolking der hoofdstad blijft rustig. Er zijn personen, die niet vreemd zijn van het denkbeeld, dat de Regering weldra tot eene *ontbinding* der Kamers zal overgaan.

De verdaging der Pruissische Kamer heeft alom, ter beurze zoo wel als in de staatkundige kringen, veel indruk gemaakt. Over het algemeen begrijpt men zeer wel, dat de bewindslieden zich willen vrijwaren tegen de *lastige contrôle* der volksvertegenwoordiging.

Het berigt, dat de minister *v. Manteuffel* het interveniëren in Keurhessen goedgekeurd, en het terugtrekken der Pruissische troepen had ingewilligd, verklaart zich door de stellige tijding, „*dat bij verderen tegenstand van het Berlijnsche Kabinet, de aanval tegen de Pruissen den 4den van alle kanten zoude begonnen.*

Om deze reden hadden ook de Wurtembergsche troepen zich met allen spoed in beweging gesteld. Het was ter verhindering van de vijandelijke plannen, dat in de laatste dagen zoo vele bedrieglijke geruchten, als die van het terugtrekken der Bondstroepen, in omloop waren.)

Onder de laatste berigten is de volgende tijding uit Fulda, van den 4den December de gewigtigste: „Alle berigten, welke men hier van den straatweg naar Kassel ontvangt, melden, dat de Beijeren, *zonder bij de Pruissische troepen tegenstand te ontmoeten, van Hersfeld naar Kassel voorwaarts rukken.* Men weet echter niet, of de Pruissen Hersfeld ontruimd, dan wel eene bezetting achtergelaten hebben. Naar men uit goede bron verneemt, zullen Oostenrijksche troepen heden van den kant van Würzburg onze grenzen overtrekken."

Men schrijft uit *Stuttgart*, den 4den December: „Volgens bevel van den minister van oorlog, kunnen de met verlof afwezige militairen vooreerst nog afwezig blijven; de aankoop van remonte-paarden is gestaakt."

Met de laatste Duitsche post zijn o. a. de volgende berigten ontvangen.

WEENEN, 3 Dec. De ratificatie der Ollmutzer conferentiën is alhier uit Berlijn ontvangen. Gisteren en eergisteren was er een ministerraad.

Van den 5den. Er is een rijksraad tot stand gekomen en tot president daarvan is de heer *v. Kübeck* benoemd.

BERLIJN, 6 Dec. De graaf *v. Arnim-Boitzenburg* heeft het hem aangeboden commissariaat in Keurhessen bedankt.

Groote hoeveelheden Russische troepen naderen de Pruissisch-Posensche en Silezische grenzen; dien ten gevolge wordt Pruissen een observatiekorps aan de Poolsche grenzen vormen.

HANAU, 5 Dec. Op voorstel van den Keurvorstelijken commissaris *Scheffer*, te Fulda, ter zake van de aansprakelijkheid der ambtenaren van de regterlijke magt, wegens schade aan de staatskas veroorzaakt door hunne weerspannigheid, is door het ministerie van justitie een besluit van den bondscommissaris *v. Rechberg*, in naam van den Duitschen bond uitgevaardigd, aan de regterlijke overheden medegedeeld, waarin de graaf *v. Rechberg* beveelt, „dat de leden van alle regterlijke collegiën in het Keurvorstendom zullen worden aansprakelijk gesteld voor de verliezen aan de staatskas veroorzaakt door hunnen wederstand."

HAMBURG, 3 December.

Brieven uit Koppenhage van gewoonlijk goed onderrigte personen zeggen, dat de koning, ook de baronnes *Danner*, geb. *Rasmussen*, moede, haar heeft weggezonden met eene jaarlijksche lijfrente van 12,000 rth. Men beschouwt dit als een goed teeken voor een vergelijk met het stedehouderschap, vermits deze dame veel staatkundigen invloed op den koning uitoefende.

— De Zweedsche Rijksdag is den 23sten November door den Koning geopend. In de bij die gelegendhid door Zijne Majesteit gehoudene rede wordt o. a. vermeld het reeds aan den vorigen Rijksdag voorgelegde, doch door dezen niet afgedane voorstel, betrekkelijk eene nieuwe inrigting van den Rijksdag, en daarmede in verband staande aanneming van den vertegenwoordigenden regeringsvorm. De Koning verklaart een naauwgezet onderzoek en beslissing daaromtrent voor den pligt en het regt der Standen, en beveelt hun dit onderwerp als de gewigtigste aangelegenheid des vaderlands ter zorgvuldige behandeling aan.

Ten slotte wordt gewag gemaakt van den *gunstigen* toestand van landbouw, handel en nijverheid, van den staat der financiën, welke eene *vermindering van belastingen* mogelijk maakt, en de verbetering van het openbaar onderwijs, en van de verschijning der *cholera* in Zweden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 5 December.

Prins *Albert* heeft gisteren op het stadhuis te Windsor voorgezeten bij de uitdeeling van belooningen aan die ambachtslieden, welke zich in alle opzigten onberispelijk hadden gedragen.

— De associatie der *repeal* heeft in eene buitengewone vergadering door den heer *John O'Connell* belegd, onderscheidene besluiten genomen aangaande de tegenwoordige houding der regering tegenover de invoering der Katholijke hierarchie. In die besluiten wordt lord *John Russell* weinig gespaard. De associatie zal voortaan den titel voeren van „*loyal, national and catholic repeal-association of Ireland.*"

— De beroemde chemicus *Faraday* heeft aan het koninkl. instituut berigt gezonden van eene door hem gedane ontdekking, namelijk dat de zuurstof in eenen zekeren graad van warmte magnetisch wordt, en dat volgens zijn vermoeden de dagelijksche afwijking van de magneetnaald veroorzaakt wordt door de werking der zonnehitte op deze nieuw ontdekte eigenschap der zuurstof. De niet minder beroemde chemicus *Becquerel* te Parijs is tot soortgelijke resultaten gekomen.

— Blijkens eene optelling in den *Times*, zijn gedurende de eerste zes maanden dezes jaars ruim 500 Engelsche koopvaardijschepen vergaan.

— De Keizer van Rusland heeft het hotel *Star and Garter* te Richmond voor zich en een gevolg van 70 personen besproken, gedurende de groote tentoonstelling. De president der Fransche republiek heeft het hotel *Dotesio* te Slough gehuurd.

Van den 6den. Heden heeft in de kerk van St. Georges de plegtige installatie plaats gehad van den aartsbisschop *Wiseman.* Bij deze gelegenheid is niet de minste demonstratie of onbehoorlijkheid voorgevallen.

— Het stedelijk bestuur van Limerick heeft, op voorstel van sir *John O'Connell*, de volgende resolutie vastgesteld betreffende den brief van *John Russell* in de kerkelijke aangelegenheden: „De vermetele en onbeschaamde brief van den Engelschen minister is eene tergende en voorbedachte beleediging, welke openlijk het Iersche volk wordt aangedaan. Wij zien deze bedreiging, om het strafwetboek hier te lande weder in te voeren, met verachting aan, en wij dringen bij onze vertegenwoordigers aan, dat zij al hunne krachten inspannen, om hem de functiën te ontnemen, welke hij onteert." Afschriften van deze verklaring zijn aan al de leden van het Engelsche kabinet gezonden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 December.

In de huidige zitting der Wetgevende Vergadering was aan de orde van den dag de discussie over het ontwerp van wet, houdende aanvrage om een buitengewoon krediet van 8,460,000 fr., wegens de onlangs uitgeschreven ligting van 40,000 man. De minister van buitenlandsche zaken verdedigde het ontwerp, en werd het ten slotte aangenomen met 466 tegen 213 stemmen.

— Alhier wordt thans eene nieuwe opera ten tooneele gevoerd, getiteld *de Verloren Zoon.* De muzijk derzelve is van *Auber*, de tekst van *Scribe*, die heeft kunnen goedvinden daarbij van de bijbelsche gelijkenis van den Verloren Zoon gebruik te maken. Hij heeft deze gelijkenis op zijne wijze gevolgd: in plaats van twee zonen, stelt hij een' zoon en eene nicht; de zoon is met de nicht verloofd, maar wordt haar ontrouw, doch keert, na allerlei misstappen en ongelukken, tot haar terug. Hij heeft het tooneel van de gebeurtenis in Egypte geplaatst, en uit het oude Egypte de decoratiën ontleend, alsmede de feesten van Osiris en Apis, de wellustige geheimenissen van Isis bij maanlicht, enz.

— De bey van Tunis, die door koning *Lodewijk Philips* met vorstelijke eerbewijzingen in Frankrijk ontvangen is geworden, heeft thans een' zijner officieren naar koningin *Maria Amalia* afgezonden, om haar zijne belangstellende deelneming te doen beteekenen in hare smart wegens den dood des konings en dien van hare dochter, de koningin der Belgen.

Van den 6den. Op het paleis van justitie wilde men heden weten, dat de wet, waarbij de advokaten aan het patent worden onderworpen en welke in Mei afgekondigd is, ten uitvoer zal gelegt worden.

— Men wil weten, dat aan het huis *Rothschild* door onderscheidene regeringen openingen zijn gedaan tot het sluiten van leeningen, welke zij onverwijld moeten aangaan tot dekking van hare buitengewone uitgaven, als: 50 millioen thr. voor Pruissen, 75 mill. fl. voor Oostenrijk; 10 mill. voor de Weener bank; 80 mill. frs. voor Lombardije; 50 mill. frs. voor Saksen; 60 mill. frs. voor Denemarken; 20 mill. frs. voor Griekenland; 50 mill. frs. voor Beijeren; 30 mill. frs. voor Wurtemberg; 30 mill. frcs. voor Hannover; 100 mill. roebels voor Rusland en het 2de gedeelte der Romeinsche leening, welke eerlang moet genegotiëerd en uitgegeven worden.

— Brieven uit Zwitserland melden, dat *Mazzini* te Geneve is aangekomen. Men wil nog altijd, dat hij reeds een millioen van zijne leening uit Engeland medebrengt.

BELGIË.

BRUSSEL, 5 December.

Uit Doornik wordt omtrent de criminele zaak van den graaf *de Bocarmé* en zijne vrouw, beschuldigd van moord, gepleegd op hunnen broeder en behuwdbroeder, den heer *Fougies*, gemeld, dat de instructie met ijver wordt voortgezet. Een bediende van den graaf is in hechtenis genomen ten gevolge van woorden, die hij zich heeft laten ontvallen, en van de kennis, welke de justitie heeft bekomen, dat hij herhaaldelijk bij een' apotheker te Peruwelz is geweest om braakmiddelen te halen, in den nacht, welke op de misdaad is gevolgd. De zwaarste verdenking rust op de beide hoofdbeschuldigden. Ofschoon de instructie zeer geheim wordt voortgezet, verneemt men, dat het lijk van den ongelukkigen *Fougies* alle sporen draagt van het zwavelzuur, waarmede die misdaad is gepleegd. Ook twijfelt men niet meer aan de omstandigheid, dat eene worsteling heeft plaats gehad; de graaf *de Bocarmé* draagt aan de handen de blijkbare sporen van beten; op den vloer heeft men bloedplekken gevonden.

De bedienden van den graaf hebben verklaard, dat zij, door den kreet en het gerucht der worsteling gelokt, de deur der kamer, waar die plaats greep, waren genaderd, en daden hebben gezien, die de beschuldigden zeer bezwaren. Zij werden later eerst geroepen, toen de sporen der worsteling waren weggeruimd en het linnengoed van het ongelukkige slagtoffer gereinigd was; zijne kruk en das zijn niet teruggevonden.

De graaf *de Bocarmé* is op Java opgevoed en omtrent zijn karakter wordt niet loffelijk gesproken. In den laatsten tijd hield hij zich veel met scheikundige proefnemingen bezig, maar na den moord is het laboratorium verdwenen, alsmede de chamber-clock, welke de graaf gebruikte, wanneer hij zich met dat werk onledig hield. In de grachten van het kasteel worden nasporingen gedaan om het fleschje, waarin het zwavelzuur vervat was en andere bewijsstukken te vinden, die tot de ontdekking der daders zouden kunnen leiden.

— Op den dag dat de broodzetting te Antwerpen werd afgeschaft, verhoogden de bakkers den prijs van het brood.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 4den December.

In deze zitting is ingekomen een adres van *J. Hoefnagel* en andere inwoners uit Noord-Brabant, aandringende op afschaffing van de belasting op het gemaal en vooral die op den turf. — De commissie van rapporteurs heeft haar algemeen verslag gereed omtrent het ontwerp tot verlenging van den termijn tot invoering van postzegels. De voorzitter stelt voor de discussiën daarover te bepalen op Zaturdag, doch op voorstel van den heer *van Hasselt* wordt besloten, om die op Vrijdag te houden.

Dien ten gevolge wordt de orde van den dag voor Vrijdag volgenderwijze bepaald: 1) ontwerpen nopens dadingen in domaniale zaken; 2) het uitstel der invoering van postzegels; 3) de nog hangende naturalisatie-wetten.

Daarna is de vergadering gescheiden.

Zitting van Vrijdag den 6den December.

In deze zitting is ontvangen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot aanvulling van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1851, betrekkelijk het departement van Binnenlandsche Zaken. Die aanvulling heeft ten doel de kosten voor het Provinciale bestuur, voor zoo verre het Rijksbestuur geldt, op de begrooting te plaatsen. — Wordt besloten dit ontwerp, met de daartoe behoorende bescheiden, te doen drukken en ronddeelen en te verzenden aan de afdeelingen.

Na eenige beraadslagingen is het ontwerp van wet, betreffende dadingen over domaniale zaken, met algemeene stemmen *aangenomen.*

Vervolgens wordt, zonder beraadslaging, met 47 tegen 13 stemmen *aangenomen* het ontwerp van wet, houdende verlenging van den termijn tot invoering van postzegels, en wel tot een nader te bepalen dag, doch uiterlijk tot den 31sten December 1851. Tegen hebben gestemd de heeren *Metman*, *Blussé*, *Godefroi*, *Bots*, *Sloet*, *Westerhoff*, *van Hoëvell*, *Meeussen*, *Poortman*, *Dullert van der Linden*, *Engelen* en *Hengst.*

Daarna worden achtereenvolgens, zonder beraadslagingen, met algemeene stemmen *aangenomen* de ontwerpen van wet, strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan: 1), *H. Cramer*, te 's Gravenhage; 2), mr. *C. Sandenberg Matthiesen*, te Alkmaar; 3), *H. A. Hörmann*, te Gorinchem; 4), *H. Diddens*, te Oude-Schans; 5), mr. *R. B. Muller*, te Amsterdam; 6), *H. A. Klatte*, te 's Gravenhage, en 7), mr. *A. Cosman*, te Amsterdam.

Uit de memorie van Beantwoording door de regering bij de Kamer ingediend, ten einde de aanmerkingen in het verslag der Kamer betreffende het ontwerp der begrooting over 1851 gemaakt, toe te lichten, stippen wij nog eenige bijzonderheden aan:

De minister van justitie heeft zich bijzonder beleedigd gevoeld door de aanmerkingen van het verslag. Hij antwoordt daarop op een' bitsen toon, die niet bijzonder geschikt is om de zamenwerking tusschen hem en de Kamer te bevorderen. Zie hier wat hij o. a. zegt:

§ 55. » De minister van justitie is in niets achterlijk geweest, en moet daarom de aan hem gerigte afkeuring van zich werpen. De wetsontwerpen, tot zijn departement behoorende, waarvan in de troonrede melding is gemaakt, en daaronder met name de wet op de nieuwe regterlijke inrigting, zijn alle door hem afgewerkt, en zullen, na door den Raad van State te zijn onderzocht, aan de Tweede Kamer worden ingezonden.

» De wet op de nieuwe regterlijke inrigting, de eenige, die naar de strengst mogelijke uitlegging van het 5de der additionnele artikelen, ingeval van voortduring der zitting tot in het midden van September, had moeten worden *ingediend*, is teruggebleven, omdat, naar aanleiding van het besluit tot ontbinding, de Staten Generaal reeds op den 20sten Augustus zijn gesloten.

» Op dit onbetwistbaar feit steunende, heeft de minister van justitie dan ook nooit verontschuldigingen ingebragt, maar zich alleen tegen in zijne oogen ongegronde verwijten verdedigd.

» Van het belang der spoedige totstandbrenging eener nieuwe regterlijke inrigting is hij meer dan iemand doordrongen; maar, daar het onmogelijk is, bij de aanwezigheid van zoo vele onderwerpen, waarin voorziening wenschelijk is, aan alle den eersten rang te geven, had eene meer billijke beoordeeling gewacht mogen worden.

„ De minister van justitie kan natuurlijk niet verhinderen, dat de leden, die aan hem slechts eene credietwet willen toestaan, daartoe het voorstel doen; hij kan even zoo min verhinderen dat de Kamer zoodanig voorstel aanneme, maar hij heeft het volkomen in zijne magt, en bezit, met het bewustzijn van trouwe pligtsvervulling, genoegzaam gevoel van eigenwaarde om de uitvoering van zoodanig mandaat des wantrouwens aan anderen over te laten."

De minister van binnenlandsche zaken antwoordt kalmer en bezadigder, maar neemt niet weinig terug van hetgeen hij voorleden jaar had toegezegd, wanneer hij voorgaf plan te hebben *om veel met weinig te doen.* Hij zegt onder anderen:

§ 91. » Vele leden beklagen zich, » dat de reorganisatie van het » departement van binnenlandsche zaken bij de nota van November » 1849 zoo bepaald toegezegd, geheel achterwege is gebleven." De leden worden verzocht te letten *en* op hetgeen toen werd gezegd *en* op hetgeen is gedaan.

» Er werd gezegd, dat de veranderingen, voor welke de begrooting van het departement van binnenlandsche zaken vatbaar scheen, grootendeels afhankelijk waren van veranderingen der *inrigting*, *hetzij* van het departement zelf, *hetzij* van onderscheidene takken van bestuur aan het departement ondergeschikt. Er is dus geene reorganisatie van het departement *zoo bepaald*, veelmin binnen eenige maanden, *toegezegd.* Dit kon ook niet; de getuigenis van eigen ondervinding moest eerst worden afgewacht. In stede van zoo bepaalde toezegging eener reorganisatie van het departement zelf, werd veeleer in het midden gelaten, waarvan, van zoodanige reorganisatie of wel van die der onderscheidene takken van bestuur aan het departement ondergeschikt, de gewenschte veranderingen der begrooting zouden kunnen voortspruiten.

» Intusschen heeft de minister ernstig en aanhoudend onderzocht, welke hervorming zijn departement zou kunnen en behooren te ondergaan. En wat is nu, ten gevolge van dat onderzoek, in de kleine tijdruimte, die van het jaar overig bleef, aanvankelijk verrigt? De posten van een' afzonderlijken opperhoutvester, van inspecteur van de jagt, van adviseur voor het onderwijs zijn afgeschaft; behalve de personen, welke die bekleedden, zijn ontslagen één referendaris, één commies en vier adjunct-commiesen. Daarentegen zijn er twee nieuwe afdeelingen, eene voor de zaken van Landbouw en Nijverheid, eene andere voor die der Medische Policie, ingesteld; terwijl de opperhoutvesterij, als zelfstandige administratie, is opgeheven, en, na zooveel de wet op de jagt en visscherij toeliet, te zijn veranderd, als afdeeling onder het Departement is gebragt.

» Het personeel is met drie referendarissen en twee adjunct-commiesen vernieuwd en aangevuld.

» Hiermede gelooft de minister geenszins *alles* te hebben gedaan; maar men moet niet *alles* in één jaar willen volbrengen; dit toch is onmogelijk. Met weinig middelen veel te doen, blijft zijn gestadige toeleg; maar de voorwaarden om het stelsel, dat vereenvoudiging van middelen met vergrooting van kracht en uitkomst paart, te verwezenlijken, zijn niet met éénen slag bereikbaar.

» Wat aangaat de reorganisatie van verschillende takken van bestuur, onder het departement ressorterende, deze zullen het gevolg moeten zijn van nieuwe wetten. De Regering was dus niet bij magte daarnaar hare begrooting in te rigten."

[Voor de *vee-artsenijkundige school* te Utrecht heeft de regering eene som van *f* 20,000 op de begrooting gebragt, met welke zij vermeent, dat de bestaande school, voor welke eerlang uit het fonds van den landbouw geene gelden meer zullen kunnen worden verstrekt, op een' meer eenvoudigen voet gebragt, zal kunnen bestaan. Dat het aantal der kweekelingen steeds vermindert en thans uiterst gering is, wordt door de regering daaraan toegeschreven, dat het beroep van veearts over 't algemeen geen genoegzaam middel van bestaan oplevert. Men verwacht verbetering van dien toestand bij mindere beperking, en zal die bij het wets-ontwerp ter uitoefening der geneeskunst voordragen.

De regering erkent de behoefte aan *landhuishoudkundig onderwijs;* maar zij meent, dat dit aan bijzondere personen moet worden opgedragen, welke zij daartoe wenscht te ondersteunen, en zij zal eerlang de medewerking der StatenGeneraal tot dat einde inroepen.]

De minister van Koloniën is meer dan iemand bezadigd in het geven van zijn antwoord, dat in verscheidene punten zeer voldoende is.

De minister van Oorlog, dien men in het verslag bijzonder hard had aangevallen, is daarover zeer gevoelig. Zulks straalt maar al te zeer door in zijn antwoord, dat met militaire rondheid is opgesteld, en waarin hij zich niet alleen beklaagt over de verwijtingen hem aangedaan, maar vooral ook over de te groote zucht van velen, om altijd op *zijn* departement bezuiniging te willen zoeken, zonder genoegzaam aandachtig te zijn op de vraag, of de gevraagde bezuiniging al of niet het leger sloopt? Zie hier hoe hij zich uitdrukt:

» Met zeer veel leedwezen heeft het bestuur van Oorlog van den inhoud dezer paragraaf kennis genomen.

» In de eerste plaats moet men verklaren den toon van berisping, welke in deze geheele paragraaf doorstraalt, niet verwacht te hebben.

» Algemeen toch zal men moeten toestemmen, dat indien eenig departement heeft medegewerkt om aan geopperde bezwaren in een geldelijk opzigt te gemoet te komen, het dan voorzeker het Departement van Oorlog is.

» Het grootste der reductiën, welke sedert 1848 van de departe-

menten van algemeen bestuur verlangd zijn, zijn door het departement van Oorlog gedragen.

„Te vergeefs heeft men daarenboven getracht om eenigen grond te vinden voor de zinsnede: *na al hetgeen in het vorig jaar over de begrooting van Oorlog is voorgevallen en toen van regeringswege is toegezegd*.

„Wat is er voorgevallen? Men raadplege de handelingen der Staten Generaal, de gegeven ophelderingen in de *memorie van beantwoording*, de mondelinge toelichtingen door den minister bij de behandeling der begrooting in het openbaar, bij de beraadslagingen daarover, in de beide Kamers der Staten Generaal gegeven, en men zal moeten erkennen, dat er met de begrooting van oorlog, althans niets buitengewoons is voorgevallen.

„Dezelfde vraag geldt met opzigt tot de gedane toezeggingen.

„De minister weet niet dat hij iets heeft toegezegd, dat hij niet heeft gehouden, maar te oordeelen *naar den ongunstigen indruk*, welken het op de vergadering heeft gemaakt, *dat het bedrag van dit hoofdstuk weinig is verminderd*, moet worden afgeleid, dat hieromtrent eene toezegging zou gedaan zijn, terwijl integendeel bij *de memorie van beantwoording* § 101 op het *Voorloopig Verslag* der begrooting van 1850, door den tegenwoordigen minister uitdrukkelijk is verklaard: „dat hij het betreurt, dat „men, niettegenstaande de aangebragte verminderingen, het eind- „cijfer der begrooting nog altijd te hoog heeft bevonden. Niet „dat hij het middel van besparen en bezuinigingen uitgeput „acht, of niet zou willen aanwenden; dit geenszins; integen- „deel, hij hoopt van zijne zucht deswege de bewijzen te geven, „maar immer voortgezet wordende verminderingen van het leger zijn „onder geene bezuinigingen te rangschikken welke voordeel aanbren- „gen. Zij ontaarden in eene slooping, waartoe de minister de hand „niet zou kunnen leenen."

„Omtrent beide deze punten bestaat er dus evenmin grond voor beklag als voor teleurstelling, tenzij van de zijde des ministers over deze gemaakte aanmerking."

Wet op de Middelen. Aan het verlangen, om met de plannen en inzigten der regering omtrent het belastingstelsel, hetzij in bijzonderheden, hetzij in zeer algemeene trekken, bekend gemaakt te worden, meent de regering niet te mogen voldoen. Het ministerie heeft een voorstel aan den Koning gedaan, hetwelk aan het onderzoek van den Raad van State is onderworpen, het advijs van dien raad is op den 19den Nov. j.l. uitgebragt, en den 23sten Nov. aan den minister van financiën gezonden. Vóór dat de Koning op het uit te brengen rapport beslist zal hebben, acht het ministerie zich niet bevoegd eenige opening te doen omtrent het gedane voorstel.

'sGRAVENHAGE, 7 December.

Naar men verneemt, is thans bij den Raad van State in overweging het wets-ontwerp, houdende de nieuwe regterlijke organisatie, waarvan mitsdien de aanbieding eerlang bij de Tweede Kamer kan te gemoet gezien worden.

— Men verzekert, dat er op dit oogenblik bij het ministerie aanhangig is een wets-ontwerp dat de strekking zou hebben vast te stellen eenige nadere verordeningen op de drukpers. Men wil weten, dat het ontwerp voornamelijk ten doel zou hebben ten te bestraffen, die zich mogten schuldig maken aan beleedigingen van leden van het Koninklijk Huis, de Staatsministers en andere hooge ambtenaren. Door dit ontwerp zou men, aan de eene zijde, het misbruik, dat van de drukpers mogt worden gemaakt, willen keeren, en aan den anderen kant, voorzien in eene leemte, die zich in onze strafwetgeving heeft geopenbaard. Immers het gevolg van het bekende arrest van den Hoogen Raad was, dat veroordeelden zich, nadat het vonnis in kracht van gewijsde was gegaan, naar buitenlands begaven, ten einde van den termijn van verjaring te kunnen gebruik maken, en na zes maanden in het vaderland terugkeeren, zonder dat zij de straf konden ondergaan, die hun was opgelegd.

— De Eerste Kamer der Staten Generaal is bijeengeroepen om te vergaderen op Donderdag den 12den December aanstaande.

— Ter verdere uitvoering van de dienst der nieuwe postwet is vastgesteld, dat aan de brievenbestellers van alle postkantoren de verpligting wordt opgelegd om gedurende den geheelen tijd der bestelling eene lederen brieventasch, door middel van een' bandelier, over den regter schouder te dragen, ten einde de brieven, welke zij rond moeten brengen, daarin te bergen, of die tegen verlies of beschadiging voor regen als anderzins te bewaren; voorts dat zij eene uniforme kleeding zullen dragen, welke zal bestaan uit eenen jas van donker blaauw laken met rood uitgemonsterd en met borduursel aan de kraag, benevens eene rij koperen knoopen. Een ronde hoed van zwart verlakt leder, voorzien van eene oranje kokarde en van voren met koperen schild, bevattende het Rijks wapen in een' krans met een' posthoorn en het onderschrift *Brievenposterij*, en verder voor den winter of bij slecht weder, een overjas van blaauw duffel met kraag van katoen fluweel. Ter plaatse alwaar geen uniform wordt gedragen zal voor de bestellers of kantoorknechts het distinctief teeken bestaan in eene plaat van koper op de linker borst, van buiten op de bovenkleeding vastgehecht, gelijkvormig aan het schild op den hoed hiervoren vermeld. (*Z. Bl.*)

— Men verzekert, dat de uitgever der Kunstkronijk, de heer *Fuhri*, op de door hem uitgeschreven prijsvragen, nl. *een oorspronkelijk blijspel in proza of poëzij en een oorspronkelijk drama of een treurspel in proza of poëzij*, negentien stukken heeft ontvangen.

AMSTERDAM, 6 December.

Onder andere prijzen, in hare laatste zitting door de akademie van wetenschap te Parijs toegekend in het vak der genees- en heelkunde, is er ook een van 1000 fr. toegewezen aan den hoogleeraar *Vrolik*, voor zijn werk over de *Teratologie*.

— Uit Madrid wordt van den 28sten November jongstleden geschreven, dat *de gezanten* van Engeland, Nederland, Pruissen en België aan het Spaansche gouvernement nota's hebben ingeleverd betreffende de regeling der schuld.

ZWOLLE, 5 December.

Gisteren werd in het Odéon alhier eene vergadering gehouden van deelhebbers in de Overijsselsche Kanalisatie-maatschappij tot het passeren der akte van constitutie der maatschappij, en het vaststellen der statuten en der bezoldigingen van den secretaris en den thesaurier.

De raad van administratie heeft vervolgens den heer mr. *L. Hertzveld* tot secretaris, en den heer jonkh. mr. *W. G. Hövy* tot thesaurier benoemd.

(De thesaurier ontvangt ½ pCt. belooning, en de secretaris ƒ 400 in het jaar, beiden tevens met restitutie voor kantoorbehoeften.)

LEEUWARDEN, 5 December.

In Friesland is weder last gegeven tot het dooden van 7 runderen, makende met de laatst gedane opgaaf een totaal van 909 runderen.

SNEEK, 4 December.

„Niets gaat, als ik reizen moet, boven de stille en evenredige jaagschuit," zegt menig liefhebber van het oude: „daarin zit ik veilig." Dat men echter daarmede ook averij kan beloopen, ja schipbreuk lijden, blijkt uit het volgende: Gisteren avond tusschen 5 en 6 uur is eene der jaagschuiten die van hier op Leeuwarden v. v. varen, komende van gemelde stad, nabij de Dille door een haar tegenkomend, met boter beladen, schip aangezeild en in den grond geboord. Schippers en passagiers zijn gered; maar, daar de jaagschuit diep geladen was, en o. a. ook eene partij lijnzaad inhad, zal de schade zeker aanmerkelijk zijn.

— Onze stad mag zich in eene nieuwe nuttige vereeniging verheugen, door de oprigting van een Natuurkundig genootschap, dat 34 leden telt, terwijl zich op nieuw 14 hebben aangemeld. Heden hield hetzelve zijne eerste vergadering, in welke de voorzitter dr. *Galama* tot de leden sprak: *over de hooge belangrijkheid van de beoefening der Natuurkundige wetenschappen*, vooral in den tegenwoordigen tijd, waarin dezelve zulk eenen grooten invloed uitoefenen op de nijverheid en welvaart der maatschappij.

ASSEN, 6 December.

Ten aanzien van den uitslag van den graanoogst in dit gewest verneemt men nog nader, dat dezelve over het algemeen zeer is tegengevallen. Meer bijzonder is zulks met de rogge en de boekweit het geval, welke beide de voornaamste akkergewassen in dit gewest uitmaken. Over het geheel genomen, kan het verbouw der rogge geacht worden een derde minder te bedragen dan in een gewoon jaar; de hoeveelheid stroo is insgelijks gering. De zandboekweit heeft vrij algemeen door de nachtvorsten geleden; de veenboekweit is door harde winden en nachtvorsten in den herfst zeer tegengevallen. — De vroeg uitgezaaide gerst is goed bijgekomen, de latere is minder gunstig geslaagd en heeft, even als de veenboekweit, door de sterke winden veel geleden.

— Men verneemt, dat het detachement kavallerie, hetwelk in deze provincie zal gestationeerd worden, om dienst te doen als hulp-marechaussée, sterker zal zijn dan dat, hetwelk in vorige jaren alhier is geplaatst geweest, en zal bestaan uit 1 luitenant, 6 wachtmeesters, 14 korporaals en 71 kavaleristen, van het 4e regiment dragonders.

— Naar men verneemt, zal er met den 1sten Jan. e.k. ook van Rijkswege in eene behoorlijke postgemeenschap met Roden, Peize en Sleen worden voorzien, welke tot nog toe daarvan waren verstoken. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 9 December.

Wij vernemen, dat de kiesvereeniging *Neerlands Heil* alhier tot haren kandidaat voor het in dit distrikt vacerende lidmaatschap der Provinciale Staten heeft verkozen den heer jhr. mr. M. Backer, oud-lid van het collegie van Gedeputeerde Staten dezer provincie.

— In de voorloopige vergadering van het onderkiesdistrikt Hoogezand is op den 7den December voor de opengevallene plaats in de Provinciale Staten eene keus gedaan van een twee al kandidaten, zijnde de heeren S. Blaupot ten Cate en L. Dikema.

— Den 6den dezer is aan onze Hoogeschool bevorderd tot doctor in de Regten de heer S. T. Busmann, van Winschoten, na het verdedigen van eenige *Quaestiones Juris Inaugurales*; — en den 7den dezer, na afgelegd examen en het verdedigen van chirurgische stellingen, tot doctor in de Chirurgie de heer J. Bosman Tresling, med. et art. obst. doctor te Winschoten.

— Zaturdag morgen laatstleden is van hier naar Ter Apel vertrokken een detachement van het 8ste regement depôt-bataljon, onder kommando van den serjant Bolmeijer, ten einde aldaar gedurende de wintermaanden de leidijken te bewaken.

— In de vorige week arriveerde alhier een troep vreemdelingen, voerende den familienaam Rosenberg, bestaande in vader, moeder, 7 kinderen van 24 tot 2 jaren oud en in een kleinkind van drie maanden. Zij spraken de Hoogduitsche en Fransche talen, gaven voor tooneelspelers te zijn, en alhier eenen broeder met nog een gedeelte van den troep uit Hannover in te wachten, ten einde alhier tooneelvoorstellingen te geven. Daar deze troep geen gunstig voorkomen had en op het oog in armoedige omstandigheden verkeerde, werd dezelve op last van den Commissaris van policie voorleden Donderdag gevisiteerd, ten einde te onderzoeken, op grond der vreemdelingswet, welke middelen van bestaan dezelve bezat, en werd bevonden dat de tien vreemdelingen gezamentlijk tachtig cents aan kontanten bezaten, terwijl hunne pakkaadje de blijken droeg van de diepste armoede.

Den volgenden morgen bragten drie klein-winkeliers aan het bureau van politie klagten in wegens zakkerollerij, waarschijnlijk door twee vreemde, zonderling gekleede vrouwen gepleegd. De eene klaagster, genoemd Saartje Schuitema, wonende in den Kostersgang, was door eene der vrouwen, terwijl zij haar had gevraagd naar de prijzen der aardappelen, en onder één zeer gemoedelijk Christelijk discours, uit een' zijzak veertien gulden gerold, welk geld bestemd was voor eenen bakker te Noordbroek. De tweede, genoemd Roosje van Dam, waren, onder het spreken over oude kleederen, twee kwartjes uit den zak gerold, terwijl aan de wedw. Kamminga, in de Torenstraat, één kwartje van hare hand wierd gerold, terwijl zij bezig was één' halven cent te zoeken, ten einde terug te geven van een' heelen cent, hebbende de vreemdeling voor een' halven cent blaauwsel gekocht. Oogenblikkelijk gearresteerd en gevisiteerd, wierd bij hen ruim acht gulden aan specie bevonden; terwijl hunne bagaadje was vermeerderd met eene nieuwe deken, betaald met ƒ 3,10, en met nog eenige kleine aankoopen, terwijl in hun kwartier was betaald ƒ 2,25. Deze gelden en goederen zijn hun ontnomen en aan de regtmatige eigenaressen teruggegeven, terwijl de troep den volgenden dag met een' dwangpas over de Hannoversche grens uit dit Rijk is gezet, en hiermede moest haast worden gemaakt, aangezien de moeder op het punt stond den troep met één te vermeerderen, en er zelfs vrees bestond, dat dit evenement ten burele van policie zoude plaats hebben. Uit gebrek van eenig bewijsmiddel was de zaak voor geene vervolging vatbaar, te meer daar de vermoedelijke daders ontkenden de daad gepleegd te hebben.

De leden van dezen nomadentroep, welke het uiterlijke van de zigeuner type bezaten, waren gedurende hunne omzwervingen in bijna alle landen van Europa geboren, terwijl de stamvader herkomstig was uit het dorp Ebstirf in Hannover. Zij gaven voor Christenen te zijn, doch hadden het uiterlijke van Israëlieten. Heden zijn op nieuw twee leden dezer familie opgepakt en over de Hannoversche grens uitgezet.

— Met genoegen vernemen wij, dat de bekwame cartonwerker R. Hartman alhier benoemd is tot corresponderend lid van den te *Leipzig* gevestigden *Deutschen National-Verein für Handel und Gewerbe*, waarvan het doel is bevordering van alle takken van handel en nijverheid in Duitschland, waartoe de vereeniging zich in gemeenschap stelt met alles, wat dat doel bevorderlijk kan wezen. (*Prov. Gron. Ct.*)

— Laatstleden Vrijdag had op den huize Ekenstein, nabij Appingedam, een treffend ongeluk plaats. De timmerman, zijnde een grijsaard van 70jarigen ouderdom, die gewoonlijk aan dat huis werkzaam is, hield zich bezig met het schoonmaken van de goot, welke om de behuizing loopt, en had het ongeluk van daar naar beneden te vallen. De bedienden zijn dadelijk toegeschoten, om aan den ongelukkige hulp te verleenen, doch de lijder is een paar uren na dit ongeval overleden. Hij stond bekend als een braaf en oppassend werkman, en zijn verlies wordt door vele diep betreurd.

— Ten gevolge der bepalingen van de nieuwe Nederlandsche scheepvaartwetten, is, bij besluit van Zijne Majesteit den Koning van Zweden en Noorwegen, van den 8sten October j.l., het differentiele regt van 10 pCt., van Nederlandsche schepen bij indirekte vaart in de Noorweegsche havens geheven, *ingetrokken*.

— Men verneemt, dat de onlangs afgetreden gouverneur dezer provincie, die, als hij slechts 2 jaren langer gefungeerd had, zijn pensioen had kunnen bekomen, een wachtgeld zal ontvangen van ƒ 3000. Men voegt er bij, dat de te gelijker tijd afgetreden gouverneur der provincie Utrecht insgelijks wachtgeld heeft bekomen. (*H. B.*)

— Zijne Majesteit heeft benoemd bij het 3de regement, tot kapitein van de 3de klasse, bij ancienneteit, den 1sten luitenant A. Gersom, thans bij het 8ste regement van het wapen, — en bij het 8ste regement, tot 1sten luitenant, bij ancienneteit, den 2den luitenant-adjudant P. T. L. G. Plaat, en den 2den luitenant M. A. J. Rubens, beiden van het korps.

— Uit *Assen* ontvangen wij de volgende berigten:

„Den 5den dezer reed een wagen van L. B., te Ballo, bespannen met één paard, op den weg van Assen naar Rolde. Hij werd achtervolgd door eenen anderen wagen, bespannen met twee paarden, toebehoorende aan M. M., te Odoorn, die den voorsten vooruit wilde rijden. Ter hoogte van Vredeveld had de laatste wagen den eersten bereikt. Op het voetpad langs den eersten wagen liepen twee personen, J. H. en J. K., beide van Ballo, die door de onvoorzigtigheid van den bestuurder van den achtersten wagen aldaar ligtelijk den dood hadden kunnen vinden. Zonder hen toch te waarschuwen, reed deze over het voetpad den voorsten wagen voorbij, met dat gevolg, dat de eerste door eenen stoot van den disselboom in de sloot langs den weg werd geworpen, terwijl het rad over de beide beenen van den tweeden heenreed, en hij bovendien een' trap van het paard moet hebben ontvangen. Deze moet hierdoor ernstig verwond zijn. Men verneemt dat tegen M. M. een proces-verbaal is opgemaakt."

— „Zekere Levie Clementofiki, geboren te Klabewon in Russisch Polen, koopman, laatst woonachtig te Smilde, was onlangs bij vonnis der regtbank te Assen, wegens het toebrengen van slagen aan zijne buurvrouw C. M., veroordeeld tot eene gevangenisstraf van eene maand, eene boete van 8 gulden en in de kosten. Nadat hij den termijn van hooger beroep had laten voorbijgaan, verzocht hij den heer officier van justitie bij gemelde regtbank, de tenuitvoerlegging van het tegen hem gewezen vonnis gedurende den tijd van eene maand te willen schorsen. Deze weigerde zulks. Intusschen wendde zich de veroordeelde bij requeste tot Z. M. den Koning, met verzoek om hem de opgelegde straf te willen kwijtschelden, waardoor weder de tenuitvoerlegging geschorst was. De veroordeelde heeft zich die gelegenheid ten nutte gemaakt, om zijne goederen te verkoopen, en daarna te ontvlugten, althans heeft hij zijne woning verlaten, en wordt hij te Smilde niet meer gezien."

— Men meldt ons, dat er van tijd tot tijd te *Hoogeveen* zoogenaamde polderwerkers komen, welke hopen, dadelijk werk te zullen vinden aan het nieuwe Drentsche kanaal. — Hunne teleurstelling is dan groot, als zij vernemen, dat er nog niets van bekend is, wanneer de werkzaamheden zullen worden begonnen. — Nutteloos hebben deze menschen somtijds eene verre reis gemaakt.

— De commissie voor de indijking van de Lauwerzee, op den 3den December j.l. te Groningen [lees te *Amsterdam*] vergaderd geweest, heeft door het bedanken van den heer Mulier, uit Friesland, weinig meer kunnen doen, dan zich constitueren; zij sloot dus reeds den volgenden dag hare werkzaamheden, om die te vervolgen, wanneer door eene nieuwe benoeming de vacature zal hebben opgehouden. (*Amst. Ct.*)

— Van *Harlingen* meldt men, „dat de stoombooten *Diana* en *Roscommon*, die den 23sten November l.l. van daar naar Londen vertrokken, na een' langdurigen overtogt gelukkig de plaats harer bestemming bereikt hebben, doch met verlies: de eerste van 2 koeijen, 90 schapen en 2 varkens, — en de laatste van 42 koeijen, ongeveer 500 schapen en 26 varkens."

— Te *Meppel* zijn, in den loop der vorige week, bij drie onderscheidene ingezetenen ontvangen een valsche gulden, een valsch 50 cent stuk en een valsch 10 cent stuk. Aan den stempel is niets bijzonders op te merken; de kleur alleen onderscheidt ze van de echten.

Ook schrijft men aan *het Zondagsblad* uit Delft: „Hier ter stede zijn valsche guldens in omloop met de beeltenis van Willem III. Wij hebben er een' gezien, welke zeer moeijelijk van de echten te onderscheiden was, want de bewerking is net en naauwkeurig, zelfs aan den naam van den graveur J. P. Schouberg is niets op te merken; alleen meenen wij ze te kunnen onderscheiden aan het doffe nedervallen; de specie schijnt van lood of zink te zijn."

De staten van Utrecht hebben, met 30 tegen 5 stemmen *verworpen* het voorstel van den minister van binnenl. zaken, om de toelage van ƒ 5000 voor de Utrechtsche hoogeschool, als zijnde eene uitgave voor eene *rijks*instelling en niet voor een *enkel* provinciaal en huishoudelijk belang, van de provinciale begrooting te schrappen, en dezelve alsdan op de rijksbegrooting worden gebragt. Men oordeelde, dat het de provincie vrij staat in haar eigen belang ook aan eene *rijks*-instelling subsidie te geven, — dat het bevorderen van een provinciaal belang, waardoor tevens 's rijks belang zou worden bevorderd, daarom niet ongeoorloofd is. Dit gevoelen werd vooral door den hoogleeraar Ackersdijk krachtig voorgestaan. Men voerde aan, dat, niettegenstaande de belofte des ministers, de subsidie voor de Utrechtsche hoogeschool welligt niet op de rijksbegrooting zou worden gebragt, dat zij door de Staten-Generaal geweigerd kon worden, terwijl zelfs het brengen van een' post op de begrooting nog niet noodwendig de uitbetaling ten gevolge had. Men voerde eindelijk aan, dat ook de Staten van Groningen eene toelage voor de Groninger hoogeschool op de provinciale begrooting hebben gebragt.

Statistiek.

De *Nederlander* behelst het volgende artikel:

Het *Statistisch-Geneeskundig Jaarboek voor het Koningrijk der Nederlanden*, voor 1850—1851, bewerkt door Dr. Ali Cohen, ziet thans het licht. Deze jaargang (groot 664 bladzijden) behelst o. a. de volgende resultaten.

„In den aanvang des jaars 1850 bestond het geheele geneeskundig personeel hier te lande uit 6535 personen; in welk getal echter een groot aantal personen, als twee of meer takken der geneeskunst uitoefenende, twee- of meermalen geteld zijn. Er waren alstoen 1006 medicinae doctores, waarvan 160 doctores in de chirurgie en 415 in de verloskunde. 27 gewezen officieren van gezondheid oefenden de praktijk uit, waarvan slechts zeer enkelen in de vier noordelijke provinciën. Er waren 488 heelmeesters, waarvan een groot gedeelte ook medicinae doctoren zijn, of ook heel- en vroedmeesters ten platten lande. Er waren 1036 heelmeesters ten platten lande, waarvan verreweg de meeste ook vroedmeesters zijn. Apotheken waren er 1003, waarvan vele door meer dan één' apotheker worden gehouden; enz.

„Deze cijfers vergelijkende met die der drie laatstvorige jaren, blijkt dat hier te lande de staat van zaken in dit opzigt weinig verandering heeft ondergaan.

„Zoo is het aantal medicinae doctoren, in die vier jaren, van 995 tot 991, en nu weder van 996 op 1006 gekomen; doch het aantal heelmeesters ten platten lande van 1042 tot 1021, en nu weder van 1024 op 1036 gekomen; weshalve op den 1sten Jan. j.l. 10 med. doctores meer waren dan een jaar vroeger, en 12 heelmeesters ten platten lande meer dan toen. Het aantal doctores obstetriciae is geregeld toegenomen, nml. van 375 op 385, en nu van 401 op 415 gekomen, terwijl dat der doctores chirurgiae minder veranderingen heeft ondergaan: 153,153, 155,160, alzoo echter steeds toenemende.

„Het aantal apotheken nam nog steeds toe, hoewel niet in zeer aanzienlijke mate; het klom van 968 op 980 en nu van 989 op 1003.

„Het aantal vroedvrouwen daarentegen daalde van 868 op 862 en nu van 855 op 842.

„Het geheele aantal van het geneeskundig personeel, hetwelk men verkrijgt door de zamenstelling der totalen van al de bijzondere takken der geneeskunst (in hetwelk derhalve een groot aantal personen meer dan eens geteld zijn) is aanhoudend toegenomen, nml. van 6419 op 6427, en nu laatstelijk van 6461 geklommen op 6535.

„De verhouding tusschen het aantal geneeskunstoefenaren en de bevolking, op den 1sten Jan. 1850 in de onderscheidene provinciën, is als volgt: in

	med. doctor	platl. heelm.
N.-Brabant	1 op 3775 inw.;	— 1 op 3249 inw.
Gelderland	„ „ 3836 „;	— „ „ 3445 „
Z.-Holland	„ „ 2784 „;	— „ „ 2223 „
N.-Holland	„ „ 2402 „;	— „ „ 2702 „
Zeeland	„ „ 3643 „;	— „ „ 1444 „
Utrecht	„ „ 2372 „;	— „ „ 2989 „
Friesland	„ „ 3253 „;	— „ „ 2680 „
Overijssel	„ „ 3719 „;	— „ „ 5831 „
Groningen	„ „ 2071 „;	— „ „ 4056 „
Drenthe	„ „ 2669 „;	— „ „ 4137 „
Limburg	„ „ 5005 „;	— „ „ 9772 „

De provincie Groningen heeft dus betrekkelijk de meeste, Limburg de minste medicinae doctoren.

Zeeland heeft de meeste, Limburg de minste plattelands heelmeesters.

Het aantal geneeskunstoefenaren, medicinae doctores en plattelands-heelmeesters zamengenomen, is het grootst in Zuid-Holland, nml. 1 op 2500 inwoners, en het kleinst in Limburg, nml. 1 op bijna 7500 inw."

In de Fransche dagbladen leest men het navolgende: „Over het algemeen hecht men weinig geloof aan het vinden van verborgen schatten. Het is echter niettemin waar, dat er nog somwijlen gevonden worden. Dezer dagen is de geheele bevolking van Melun in rep en roer gebragt op het berigt dat er een wezenlijke schat is ontdekt in den kelder van den voormaligen algemeenen ontvanger Drouyn de Lhuys, den vader van den volks-vertegenwoordiger. De gevonden som beloopt niet minder dan 5 millioen fr. in gouden stukken, die op verschillende tijden geslagen en zorgvuldig in kleine vaatjes geborgen zijn."

Het berigt in ons vorig nommer opgenomen aangaande zekeren Kruse was onjuist. Er is geene uitzetting over de rijks grenzen door den heer kantonregter tegen hem gelast.

Kerknieuws.

Ten gevolge van het bedanken van ds. *B. A. Zubli*, voor het beroep als predikant bij de Waalsche gemeente te Haarlem, heeft het consistorie derzelve de nominatie aangevuld met den naam van den heer *C. Busken Huet*, kandidaat voor de H. Dienst, en bestaat de nominatie nu, alphabetisch gesteld, uit de heeren *Gerlach*, *Busken Huet* en *Roulet*.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 9 Dec. 1850, GEENE VERANDERING.

212de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

15de Lijst. No. 2599 een prijs van ƒ 50.000. No. 14191 een prijs van ƒ 1000. — *16de Lijst.* No. 2891 een prijs van ƒ 1000 en eene premie van ƒ 30,000 No. 17660, 5898, 11334 en 4445 ieder een prijs van ƒ 1000. — *17de Lijst.* No. 8694 eene premie van ƒ 5000.

Te Groningen, bij de Erven C. M. van Bolhuis Hoitsema.